

L'ESTEL

de Mallorca

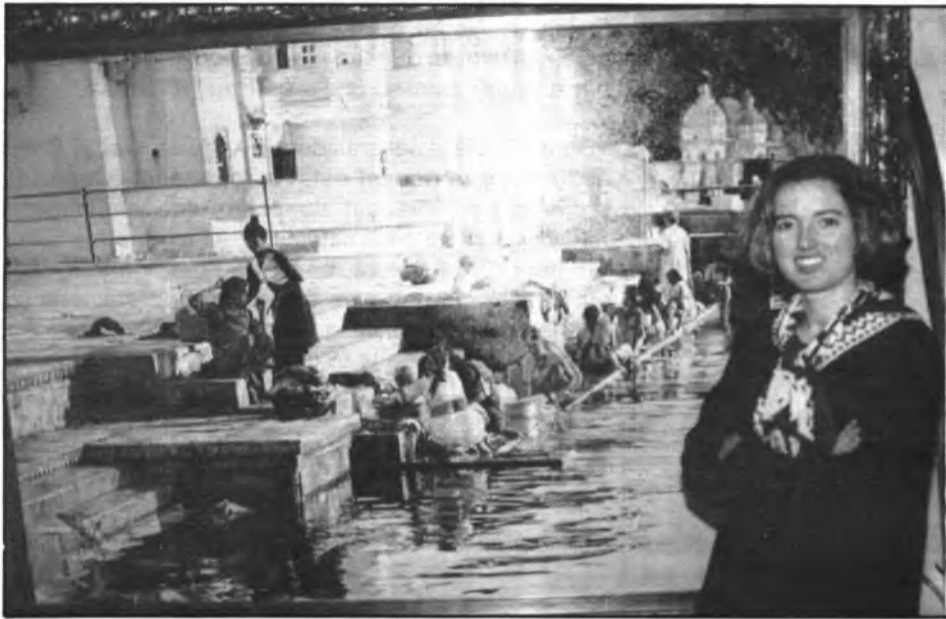
ANTIC S'ARENAL DE MALLORCA

EL DIARI DELS MALLORQUINS

ANY XIII. NÚMERO 282

1 DE GENER DE 1994

PREU: 200 PTS

Na Silvia Picó, ha obert una galeria d'art al carrer Catalunya, just devora la galeria Horrach-Moyà. Per aquestes feches exposa una col·lectiva d'una vintena d'artistes dels Països Catalans.

El president de Premsa Forana, Carles Costa, va anar a donar les bones festes a la presidenta d'Unió Mallorquina, Maria Antònia Munar. Foto: Mateu Joan.

PROFUND MALESTAR DINS LA PREMSA FORANA CONTRA EL GOVERN

(Redacció) El Govern Cañellas acabarà malament de tot si continua aplicant la política caciquil que du. En comptes de governar en funció dels interessos generals i de tenir una visió d'estat, Cañellas dirigeix el Govern Balear de la mateixa manera que dirigeix el PP. Governar amb sobèrbia, prepotència i amb sectarisme pot anar bé durant un cert temps, a la llarga però crea molts d'enemics que prest o tard passen factura. Un exemple el tenim l'altre dia. El president del CIM Joan Verger, va fer una recepció a la Premsa de la Part Forana amb motiu de les festes de Nadal. De les més de 50 publicacions no hi van acudir ni una dotzena i els integrants de la directiva de la Premsa Forana van brillar per la seva absència. Aquest demostra que dins el conjunt d'aquesta premsa, que al final de mes edita més 60.000 exemplars, estan empenyats per la marginació, la desconsideració i la discriminació amb què són tractats. Un polític intel·ligent no hauria d'oblidar mai que no hi ha enemic petit i que un grapat mosques, per petites que siguin, poden arribar a matar un lloro vell. Aquests senyors del PP se l'estan cercant. Tapen de doblers amb publicitat institucional els diaris forasters de ciutat i els mitjans de comunicació del PP, però obliden que un petit corc davall davall pot arribar a guanyar a l'elefant.

PATRICE HUSSON ESCRIU AL DEFENSOR DEL POBLE I AL TRIBUNAL DELS DRETS HUMANS D'ESTRASBOURG

L'entrevista a Patrice Husson publicada al número passat de L'ESTEL DE MALLORCA, ha provocat un xerrumeig de mil dimonis sobretot perquè les persones denunciades per Husson, Bartolomé Enseñat, José Mª González Ortea, Catita Enseñat, etc.; tenen una certa rellevància dins la societat mallorquina, especialment dins la cúpula del PP. En aquest número reproduïm l'escrit que Husson ha tramès al Defensor del Poble, al Tribunal dels Drets humans del Consell d'Europa situat a Estrasbourg i a molts d'altres organismes, personalitats i institucions com la Comissió de Peticions del Parlament Balear.

➤ N'Ernest Pujol és l'amo de la butiga de les Lekendary Bikes del carrer de Sant Matgí, a Santa Catalina. Una butiga que és lloc de reunió i tertulia dels aficionats a les motos antigues i modernes.

Un exemplar d'aquest periòdic serà regalat a totes les famílies de les barriades de Santa Catalina, Es Fortí - Son Cotoner. Si vos ha agradat, telefonau al 26 50 05 i el vos enviarem cada 15 dies.

Ja rebeu
L'ESTEL de Mallorca
És molt fàcil!
Telefonau al 26 50 05 i us
l'enviarem cada 15 dies

Xafarderies

DESPERTA FERRO!!

BEI

Desembre-93 BLOC D'ESTUDIANTS INDEPENDENTISTES N°1

El BEI, Bloc d'estudiants independentistes de Mallorca, ha editat la revista número u de **DESPERTA FERRO**, una revista on es denuncia a diferents instituts i escoles de Mallorca per la seva forasterització i que recomana llegir pla i català. Llegidors de L'ESTEL DE MALLORCA, molt bé jovenets, cada dia serem més.

• "Tots sortireu amb L'ESTEL a la mà", va dir el portaveu del socialistes al Parlament Balear, **Francesc Triay**, a la sobretaula del dinar de nadal ofert pel PSOE a la Premsa Forana la setmana passada. És que tothom estava llegint el darrer número que acabava de sortir. Efectivament, l'endemà veiérem fotografies als diaris de Ciutat on es veia el nostre periòdic. Suposam que per les televisions d'Inca i Alaró, que estaven filmant, també s'hi pogué veure els socialistes llegint L'ESTEL DE MALLORCA.

• Molt comentada fou la proposta del director de L'ESTEL a l'esmentat dinar, per la qual el PSOE hauria de fer una coalició post-electoral amb els partits nacionals mallorquins i deixar en Canyelles i els seus a l'oposició. Efectivament, el PP ho té molt pelut per treure majoria absoluta ara que s'ha barallat amb UM. Els partits nacionals mallorquins, aliats amb el partit que governa a Madrid, poden fer més per Mallorca que aquesta gent que comanda ara.

• La galeria d'art **Horrach-Moyà** del carrer de Catalunya, de Ciutat, fa una gran exposició de pintures per aquestes festes nadalenques que estarà oberta fins dia 10 de gener. Cinquanta-vuit artistes exposen amb noms com Anckerman, Arroyo, Catalina Aguiló... Si hi anau abans del 5 de gener a les vuit del vespre, podreu prendre part de la rifa d'un oli damunt tela de 55 x 46 de l'artista Joan Rul-lan. Val la pena visitar

aquesta exposició i de pas visitar la galeria Art 2 que na Sílvia Picó ha obert aquests dies just devora d'Horrach-Moyà.

• En **Pep González** ens telefona indignat perquè a les Canàries el gas-oil va a 67 ptes i aquí el pagam a 80, que la benzina allà va a 67 i aquí a devers 100. Allà no paguen IVA i aquí en pagam, i molt. També ens comenta que el preu d'avió de Ciutat a Madrid és el mateix que el de Ciutat a Londres amb l'agreuant que per anar a Londres sempre hi ha bitllet, en canvi per anar a Madrid, i haver-hi el monopoli d'Iberia, per les festes de Nadal o Pasqua, és ben difícil de trobar seient. "A veure què fan els que comanden a Mallorca per arreglar això", ens diu en Pep González.

• Durant la visita del president d'Andorra, **Òscar Ribes**, es va dir que aquest estat independent català té el projecte ben avançat de posar una emissora de televisió en català via satèl·lit. Si a Luxemburg, que és tan petit com Andorra, en tenen dues, de televisions via satèl·lit, Andorra bellament en pot tenir una. Els catalans de tot arreu ho agraiem i ajudarem amb anuncis al seu finançament.

M'agraden els toros

En primer lloc vull dir que jo som molt aficionat a les curses de braus. Des dels dos anys hi vaig, sobretot les que es fan al Coliseu Balear. A través dels periòdic L'ESTEL de s'Arenal es fan moltes crítiques a la festa dels toros a Mallorca. Jo voldria dir a tots aquests que critiquen la festa dels braus i diuen que és una "fiesta española", que aquesta és una festa dels Països Catalans, ja que els primers que feren curses de braus foren els catalans, valencians i mallorquins. A Mallorca, fou al 1230 la primera cursa de braus i fou el rei en Jaume qui va implantar aquesta festa a Mallorca, de manera que fa 750 anys que es fan. És millor dir festa mallorquina. Qui no conegui la història que no parli. Quant a l'afició, n'hi ha més de la que pensau. A la cursa dels 100 anys de l'Ultima Hora, les 1.500 localitats del Coliseu Balear estaven plenes fins a la bandera. Jo ho sé perquè hi era i m'ho vaig passar d'allò millor, especialment amb el Soro i el Campanilla, que són molt valents. A la plaça, hi havia molta gent jove, molts de mallorquins i valencians. De forasters, n'hi havia ben.pocs. Antena 3 de televisió va dir que a Mallorca hi ha una de les aficions més bones de l'Estat espanyol. L'estiu que ve obrirà les portes la plaça de toros d'Inca, d'aquesta manera a Mallorca tindrem cinc places de toros obertes. I als que no agradin els toros, que no hi vagin. **Josep Sebastià Sabater, Coll d'en Rabassa.**

L'ESTEL
de Mallorca
El diari dels mallorquins

• Ens han dit que a l'**Escola d'Adults Blanquerna**, que està devora el camp del Mallorca, no tenen tota la retolació en català malgrat haver-hi un acord de claustre des de fa més d'un any perquè el català sigui idioma ambiental del centre. La culpa és, segons diuen, d'un parell de mestres forasters que no tenen assumit a on són, ni l'acord del claustre de professors.

• Ho és, de gros, això: "**Sa Nostra**" obri el primer banc al Pla de Na Tesa i a les dues setmanes ja l'han atracat, li comentava a l'empleat de la Banca Catalana l'altra diassa. "A mi, m'atracaren dues vegades quan estava a la sucursal de Son Gotleu", va dir l'empleat. "I què eren, mallorquins o espanyols, els que vos atracaren?". "En foraster xerraven i a més en tenien cara", va contestar l'empleat de la Banca.

• Ni el partit Madrid-Barça va ésser capaç d'espenyar el sopar nadalenc d'**Unió Mallorquina**. M'asseguraren que varen ésser 800 els que soparen a Binicomprat.

• Per cert, que la ressaca d'aquell Barça-Madrid va ésser sonada. Tothom va poder veure com un home de setanta anys, president d'un club de futbol madrileny, de nom Ramon Mendoza, en ple atac d'eufòria, pegava botets juntament amb uns quants joves ultranacionalistes espanyols i cantava això: "Bote, bote, bote... **polaco el que no bote!** Ja ho sabeu, tots aquells mallorquins i catalans que sou del Madrid, vos haureu de posar a pegar botets si no voleu que vos diguin "polacos".

Ho volem en català

L'altre dia vaig baixar a Ciutat, som de poble i és quan veig més que som mallorquí quan veig que quasi sóc de fora. Em referesc als rètols i cartells de les botigues. Les més fines posen "Boutique", que queda més afrancesat, cosa que també fot als catalano-parlants. Moltes botigues són d'espanyols més caparuts que porcs de llet, però moltes són de mallorquins espanyolistes, que encara és pitjor. Si no ho arregla l'ajuntament de cada poble i de cada ciutat, em pareix que serem aforasterats tota la vida.

Crec que s'hauria d'exigir l'ús del català a tots els mitjans de comunicació públics, com els correus de línia que duen "Pto Alcúdia" en lloc de "Port d'Alcúdia", o l'EMT que encara diu "Illetas", paraula que encara no deu haver estat traduïda pels espanyols perquè seria "Islitas". Ja em direu si hi ha gent crua pel món que ens posen als autocars "Paguera", "Pollensa" o "El Arenal". Crec que ens manca una bona ruixada per llevar-nos el puta moll que duim, o millor dit, que duen molts de mallorquins espanyolistes. No sé si al 1994 encara farà fi parlar en foraster per parèixer més educats. Si no ens posam al davant no en sortirem perquè el PP i el PSOE són més espanyols que "La Pantoja" i "Los Rocieros".

Aquí, a Mallorca, visca el català! I a qui no li agrada, barco! Que molt bé ens arreglarem sense la seva dictadura i la seva opressió. **Damià Pericàs i Cànaves, Santa Maria del Camí.**

Fins un 25% de descompte amb la presentació d'aquest anunci
ÒPTICA SBERT
SANT MIQUEL, 83 (Cantonada Avingudes)
Graduam i adaptam lentilles
Per la compra d'unes lentilles li regalam un altre parell d'iguals.
Ulleres de sol i graduades
Tif.: 72 14 25

L'ESTEL de Mallorca. El diari dels mallorquins. Editor i director: Mateu Joan i Florit. Col·laboradors: Jaume Sastre, Joan Estades de Montcaire, Climent Garau, Tomeu Martí, Miquel López Crespí, Miquel Julià, Joan Quetglas, Guillem Crespí, Jordi Caldentey, Pere Gil. Depòsit legal: PM 473-80. Impresió: Hora Nova, S.A. Publicitat i subscripcions: Camí de les Pedreres, 30. Apartat de Correus 124. 07600 s'Arenal. Telèfon: 26 50 05. Fax 26 99 41 - 75 35 18

L'esperit republicà

Els tigres d'Àsia

Joan Quetgles Professor de Filosofia d'IB

Com és sabut, s'usa l'expressió "tigre d'Àsia" per fer esment admiratiu a aquells països del sud-est asiàtic que, contra tot pronòstic han sabut tirar endavant un notable desplegament econòmic. Al moment present, a aquesta àrea, s'assenyalen set grans nuclis de creixement econòmic que (permeteu-me que els anomeni) són: el Japó, Hong Kong, República de Corea, Singapur, Taiwan, Malàisia i Indonèsia. No només creixen econòmicament; també estimulen el comerç de tota l'àrea de l'oceà Pacífic. Són moltes les àrees de l'Àsia que s'incorporen a l'onada de riquesa. Aquest tigre tenen un creixement econòmic sostingut que se situa entre el 4 i el 6 per cent de la producció. Algunes àrees fins i tot tenen taxes de creixement més elevades, de l'ordre del 8 i del 10 per cent del producte brut.

Com sabeu, de fa temps, la premsa fa un seguiment, més o menys repetitiu, del fenomen conegut com a "tigres d'Àsia". Jo no he d'insistir el que ja s'ha divulgat. Tampoc no he de fer una valoració purament de caràcter econòmic sobre la temàtica esmentada. Allò que importa és ajudar un poc a fer el camí de la veritat. Respecte als "tigres d'Àsia", es dona una tendència a repetir tòpics que, qualcuns, no fan sinó amagar la veritat. No només ens interessa saber com s'ho fan per mantenir unes taxes tan altes de creixement; pens que el que està passant al Pacífic posa en crisi —a casa nostra—, entre altres coses, una visió eurocentrista del món. Amb la intenció d'aclarir uns quants punts, pas a fer unes consideracions.

Primera. El tòpic del qual es fa més abús sosté que el creixement econòmic d'aquests països es deu, fonamentalment, al fet d'arrossegar un gran retard econòmic i de tenir una mà d'obra molt abundant i barata; també es dona per suposat que aquestes condicions són la causa que moltes empreses transnacionals hagin decidit fer grans inversions a aquesta àrea del sud-est asiàtic. Donen a entendre que són nacions pobres i plenes de mancances.

En contra del tòpic, hem de veure que: quan aconseguiren la independència, després del 1945, majorment eren societats agràries tradicionals, però no es pot dir que fossin pobres, sinó que tenien uns grans recursos naturals i humans. Hem de denunciar el fals discurs europeista que adopta una actitud de superioritat tot fent referència als "sous miserables" dels treballadors del sud-est d'Àsia. Cau dins allò grotesc si el que fa el discurs és, justament, natural de Castella o d'Andalusia. A les Castelles i a les Extremadures, per molta oferta de mà d'obra barata que hi pugui haver, no és possible canviar els seus pobres recursos naturals, com a deu o vint vegades més pobres que Indonèsia o Malàisia, posem per cas.

Segona. Certament: el Japó és tot un món a part. S'ha de subratllar que aquest país, en front de l'amenaça militar, va llançar amb èxit una enèrgica revolució industrial. A diferència dels processos industrials d'Europa, al Japó fou la classe dominant, l'aristocràcia, la que va fer, per propi disseny, la revolució industrial.

Tercera. Aquest països són realment uns "tigres" econòmics. En contra del discurs més repetit, aquestes societats que anaven endarrerides han demostrat que era possible una revolució industrial tardana. És la seva pròpia capacitat d'iniciativa la que els ha portat a

l'èxit. I no només industrialització, sinó capacitat de modernització i de donar solucions específiques.

Quarta. Actualment, són potències econòmiques en tots els ordres, i això sense abandonar la seva posició de "tigres", en el sentit que són capaços d'iniciatives audaces i sorprenents. Per posar un exemple que venia a la premsa d'aquests dies, que diu: "La mítica companyia italiana de cotxes esportius Automobili Lamborghini s'ha venut al grup indonesi Megatech, segons anunciaven els responsables de la Chrysler, que controlava l'empresa des de 1987".

Cinquena. Al meu parer, allò que s'ha de valorar no és tant el poder econòmic de les seves empreses capitalistes com el fet de la seva pròpia via nacional. Després de la segona guerra, varen aconseguir la independència; però l'exemple que donen ara és que també és possible la independència econòmica i industrial en front de les grans potències econòmiques. Per contra, els eurocèntrics encara ens volen fer creure —en Marx mateix n'estava convençut— que no és possible defugir unes suposades lleis que regeixen el procés econòmic mundial. Però l'èxit dels "tigres" per una banda, i la crisi de grans empreses transnacionals —com la General Motors, per exemple—, per l'altra, han fet a miques aquest mite.

Sisena. Tots els exemples orienten Catalunya (Països Catalans) cap a la independència. I no per esdevenir un "tigre de la Mediterrània", sinó, simplement, per trobar la pròpia via econòmica que assegurí un viure digne i esperançat a les classes treballadores catalanes.

Setena. Cap procés mecànic, com per exemple, un procés econòmic no pot explicar un procés nacional. Cap determinisme economicista pot explicar la història del Japó, o de Catalunya. És la nació l'agent de la història; és la nació la que dona resposta, reeixida o fracassada, a les provocacions exteriors, com per exemple les econòmiques.

Vuitena. Tots aquells que pensen, com els pujolians, que és possible que Catalunya esdevingui "un motor d'Europa", objectivament fan espanyolisme; vindrien a suposar que és possible seguir una via econòmica a la catalana sota el domini polític d'Espanya. Tal creença és un pura il·lusió, una mala boira que no els deixa veure la realitat. La Singapur colonial era una ciutadella militar al servei de l'Imperi Britànic, era una de les casernes més grans del món. La Singapur actual, sense el jou britànic, ha pogut reeixir en la seva via cap a la modernitat. Actualment, és un dels ports més actius del món —el segon, segurament—, però també una ciutat moderna, plena d'edificis d'arquitectura d'avantguarda, molt neta i on regna un ordre eficaç per tot arreu.

La sitja ferriolera

I les herbes es cremen a turons.*

I també li pegaren foc, i cremà, com bona llenya d'alzina, els "brusquers" ferriolers a la sitja gran de la plaça del poble, enorme caramull de branques i soques ben alineades pel Mestre carboner, Josep Bernat, i la companyonia de bergants de Son Ferriol que de la seva butxaca tragueren els doblers necessaris per comprar-ho tot, alzina, pedra, carritx, terra, etc, i transportar-ho fins a la plaça i ho acaramullaren amb la gràcia i l'art que ja molt pocs tenen a Mallorca, ja que no hi ha molts de mestres carboners, i els que queden els falta l'ajut no tan sols dels polítics per omplir l'ull de caliuada, sinó de les institucions

o del que vulguin perquè almanco cada any ho puguin veure, no sols els que tinguin quaranta anys, sinó els més joves de ca nostra.

Que la Sitja servesqui per comprendre la vida d'uns treballadors, esforçats i dolguts per la manca de suport de les institucions i que es comenci a recuperar la tradició i el respecte a la tasca dels nostres avantpassats, endavant, i sinó mereixen cremar talment con ella a poc a poc.

Salut i mots d'anys per fer-la. Tota la meva vida es lliga a tu, com en la nit les flames a la fosca.*

Julià Pere Rado i Garau
*Els poemes son de Batomeu Rosselló-Pòrcel.

EMPRESARIS!

Si us anunciau a L'ESTEL la vostra empresa guanyarà doblers!

Aquest periòdic està realitzat amb equips d'informàtica

Canon

Carrer de Jesús 34 baixos
Tlf.: 20 73 62 (5 línees)
Fax 20 40 29
07003 Ciutat de Mallorca

Bonapell
FABRICACIÓ PRÒPIA
Peces de vestir, bosses, guants, carteres, maletes
marroquineria en general
C/. General Riera, 36.
Tlf.: 75 29 23. Fax 20 70 55
07003 Ciutat de Mallorca
Avinguda Argentina, 81
Tlf.: 45 46 53
07011 Ciutat de Mallorca

LA SEGURIDAD DE SU PISO, NEGOCIO O COCHE
Empieza por una LLAVE bien hecha

SA CLAU BALEAR SOMOS ESPECIALISTAS

Calle Francisco Martí Mora, 74
Teléfono 28 83 09
07011 Palma de Mallorca

Kang Tzu, el mestre (II)

MIQUEL LÒPEZ I CRESPI

VII

Instruïa el savi lu: — No cal alegrar-se de les grans demostracions d'amistat quan els convidats mengin gratuïtament a la teva taula celebrant la matança del porc i la carn, el vi i l'arròs són abundants. Quan la senyorella t'hagi robat la collita, quan els servidors del temple s'hagin emportat el porquim, els peixos, mira al teu voltant, comprova qui toca a la teva porta, qui t'ajuda a guanyar la pitança per alimentar la prole. Aquell que s'acosta fins a casa teva en temps de desgràcia és en veritat el teu amic.

VIII

Què penses —demanà lu— de l'home que és ric però no orgullós, de l'escrivent de palau que no és servil davant del Rei, del mestre d'escola que diu la veritat als alumnes sense por a perdre el salari? No et puc contestar —respongué el Mestre—, car aquestes persones són difícils d'encontrar i alguns filòsofs pessimistes afirmen que no existeixen.

Xerrem del Govern

(Glosa amb missatge)
Per: Es Gall

Una cosa tothom xerra
i em dona un poc de conhort.
Els partits de nostra terra
tant de dreta com d'esquerra
en un punt estan d'acord:
contra el PP fer la guerra
que En Canyelles és un mort.

Què ha fet des que governa?
Està igual tot, vergonyós!
És tou o s'engalaverna?
Per Mallorca és com si ho fos.
En una cosa s'emperna:
en nombrar molts d'assessors.

Ell és com aquell gorà
que brama aturat, capfic,
i se sent el gran cacic.
Per fer-ho com ell ho fa
ens podria governar
un galleg o un castellà
que vengués a fer-se ric.

Ara que estam a les festes
que baixin els querubins
i no tirarem més pestes...
A Mallorca, mallorquins!

IX

Kang Tzu ens advertia: — No ploris la injustícia que t'envolta, la misèria que sacseja llars i llogarets. No et planyis en veure com els teus fills se'n van cap a la llunyana guerra decretada per l'Emperador. Tots aquests fets són possibles perquè hi ha molts d'homes com tu que gemegen en silenci sense moure un dit per impedir-ho.

X

Precisava el Mestre: — Recordeu tothora Kuai Fing. Una vida engrillonat, construint la Gran Murada. Des dels catorze anys, ajupit, carregava maons de fang cuit per aixecar la desmesurada construcció. A les nits, després d'haver patit quinze hores sota el fuet dels capatassos, els més vells sempre parlaven d'un pla per evadir-se que mai portaven a la pràctica. N'hi havia que somniaven en déus invisibles que aturarien la follia, i els feien petits sacrificis, arraulits a cel obert. Altres, desesperats, es copejaven el cap contra les roques per acabar amb els sofriments. Només Kuai Fing aconseguí aturar els treballs. Morí al sol, crucificat, però abans havia pogut clavar el punyal dins el cor del cruel reietó. Les obres restaren aturades durant una generació.

XI

Raonava el Mestre: — Darrere cada nova llei hi ha un mercenari armat amb espasa, arc i fletxes. Darrera cada decret del tirà, l'ombra del botxí. Darrera cada pregaria dels sacerdots, un carregament de blat que hauràs de lliurar pel sosteniment dels temples. Reflexiona si has de continuar tostemps així, prosternat sota la llei, agenollat damunt les rajoles del santuari.

XII

Va dir Meng Hsia: — Als vint anys voleu canviar el món. Als trenta, la vostra decisió trontolla. Als quaranta, només us preocupeu per la dona i els fills. Als cinquanta us ajupiu sota el fuet, feliços per haver-ne sortit amb quinze bastonades. Als seixanta moriu pobres i us enterren sense poder pagar un ram de flors.

XIII

Comentava el Mestre: — Escolta el que diu, llegeix el que gargoteja. Mira després el que fa. En saber copsar la diferència existent entre el que declara i el que practica hi ha resumida tota la saviesa.

XIV

Txang Bing reflexionava davant dels seus alumnes: — Infinites tractats de filosofia han estat escrits tan sols per justificar l'almoïna d'una escudella d'arròs; moltes obres, dedicades a l'Emperador per a poder lluir un tros de tela millor; volums sencers de poemes als nenúfars per asseure's al costat dels dèspotes; bellíssimes composicions musicals per obtenir simplement una lleu d'aprovació dels generals. Fins ara, res del que han fet els funcionaris de palau ha estat creat per a tu, per als pagesos que s'arrauleixen, sense foc, en ple hivern, a cabanes orfes de menjar, sacsejades per la pluja que penetra pel mil forats.

XV

Evidenciava el Mestre: — Inútil és que rebutgis els seus llibres —l'ample receptari d'infàmes—, que no vulguis aprendre a lletrejar amb la fàcil excusa que tot el que surt de la cort resta contaminat pels senyors de la guerra. També hauràs d'aprendre a llegir i

escriure, hauràs de robar temps a la son, sacrificar-te sense aturar. Només si saps més que ells podràs refutar-los, redactar les obres noves que la teva gent necessita. La llibertat no sorgirà esplendent, per si mateixa, de la fosca i de la ignorància.

XVI

Ai Ding explicà: — Evidentment, si voleu arribar a poder menjar amb els gossos de palau; si desitgeu dormir calents, als estables, vora els cavalls dels generals; si el vostre objectiu és lloar els conflictes, les expedicions militars de l'Emperador; si voleu continuar en captivitat, jo no en puc fer res, donar-vos cap consell. Ja ho feu prou bé i no teniu res a aprendre entre nosaltres.

XVII

Feia patent el Mestre: — Per als que coneixen poc la història més recent, per a tots aquells que oblidaren els esdeveniments del seu poble, cal dir que, sovint, en el passat, els soldats giraren l'espasa contra el senyoriu, que vastes i inabarcables murades foren enderrocades per pagesos i menestrals i que els ulls dels nostres pares veren com cremaven oratoris i santuaris, eren enderrocats el més grandiosos palaus. Però una vegada aconseguida la llibertat, ocupat l'alcàsser, en cendres els temples, volgueren ser també com els senyors i s'envoltaren igualment de noves lleis i exèrcits, decrets i ordenances igual d'opressives que les anteriors. Voler construir un món diferent a imitació de l'anterior sempre ha estat causa de la nostra perdició.

XVIII

El Mestre posava de manifest: — Quinze hores sota el sol i la pluja, xipollejant en el fang, plantant l'arròs, no donen per a fruit de la lectura o la música; com pot gaudir hom d'un poema a la bellesa del nenúfar si d'ençà els onze anys estira la carreta del carbó al fons d'una mina?; la dona que ha de tenir cura de cinc al·lots, el seu home, dels seus ancians genitors, pot fruit, com les princeses, de la delicadesa de l'arpa?; són més savis els funcionaris especialitzats en la redacció de novel·les? és més intel·ligent el capatàs que va vestit amb sedes que el pagès que treballa dins del llim? La humanitat no serà lliure fins que el camperol pugui escriure el més bell poema d'amor i el funcionari sàpiga cultivar l'arròs. No haurem avançat gens en la roda de la història fins que les filles de l'autòcrata visquin a les cabanes dels pescadors i les mestresses de casa tinguin temps per estudiar els diversos instruments musicals.

XIX

Li Fang va demanar quin era el camí correcte per atènyer la saviesa. El Mestre li respongué que mirar sempre darrera qualsevol afirmació. No són les respostes el que importa, si no les preguntes. I quan hom arribi al final de tots els interrogants serà el senyal que ha topat amb l'inici de la sendera.

XX

Va dir el Mestre: — Allò que anomenen pecats són solament fets que els perjudiquen. Com més equivocacions ens atribueixin els de dalt, més a prop serem de la llibertat, més a prop del saber.

XXI

El Mestre explicà als seus deixebles: — Quan els historiadors de la cort diuen que en temps de la dinastia Hsia tinguérem grans victòries militars, puc pensar en les epidèmies, la fam dels pagesos, els milions de mares que perderen els fills, les dones que ploraren l'espòs; quan els escrivans de palau narren a les seves novel·les el valor del príncep Han, puc imaginar els estels de camperols crucificats per les tropes imperials; quan els mandarins de la dinastia Yin ens donen a conèixer el progrés obtingut en aquella època, puc conjecturar el caramull de càrregues que sofriren les nacions vençudes, els pobles abandonats per la guerra, els crits dels infants morint de gana davant la impotència dels pares.

Parlem clar i llampant

Per Joan Antoni Estades de Montcaire i Bisbal

Per un any 1994 clar i català

Sempre que comença un any nou és costum i tradició que la gent es desitgi bones festes; nosaltres no podem ni volem esser diferents. Però quines bones festes per a 1994 ha de desitjar un nacionalista, un patriota dels Països Catalans? Doncs ha desitjar, endemés de Salut, Pau i Concòrdia entre tots els homes i les dones del planeta terra en una societat on prevalessin els valors sagrats de Déu, Llibertat i Família, la proclamació de la Sagrada Sobirania de la Pàtria natural. Nosaltres, ací a L'ESTEL, desitjam que en 1994 els Països Catalans siguem sobirans i amos dels nostres propis destins. Volem un any 1994 clar i català.

En Felipe González necessita un professor d'història i geografia

El cap del govern colonial castellà, Felipe González Márquez, ha dit no fa gaire que "la unidad de España es innegociable; no es negociable un cambio constitucional que permita una disgregación de un país que tiene quifientos años con los mismos límites de poder y geografía".

Ai, Felipito (*compañero Felipe*), que hi vas errat. Fa cinc-cents anys aquest país no existia com a tal. Hi havia, per una banda, el Regne de Castella i Lleó i, per l'altra banda, la Corona d'Aragó amb la qual nosaltres estàvem federats. El Regne de Castella i Lleó així com la Corona d'Aragó tenien la seva pròpia sobirania política. Que després el rei d'una corona es casàs amb la reina de l'altre regne i el seu hereu ajuntàs els dos tronons són figures d'altre sostre.

No, *señor presidente*, el que vós anomenau "España" hauria de dir-se "Estado Centralista y Colonialista Castellano", i no té cinc-cents anys. Això és un invent del segle passat, de quan na Bel Capet, la besàvia d'en Joan Carles, ocupava un i altre tron. Fou llavors que els reis, que fins en aquell instant havien estat de les Espanyes, començaren a titular-se d'Espanya. I una cosa són les Espanyes, una entitat geogràfica on conviuen els països de parla castellana i els països de parla catalana, així com el país basc i el país gallec i de la qual també és part integrant l'actual estat independent i sobirà de Portugal, i una altra cosa és aquest estat centralista i colonialista que es fa dir Espanya, la construcció del qual començà amb la dinastia bastarda, castellana, dels Trastàmars, continuà amb els Habsburgs d'Àustria i es perfeccionà amb els Borbons de França. Un estat centralista i colonialista del qual feren molt bé de separar-se el 1 de desembre de 1640 els portuguesos.

Glosa del padri de Patrice Husson molt encertada per avui dia

Patrice Husson és aquest senyor que féu unes declaracions que fiblen i foren publicades al número 281 de L'ESTEL DE MALLORCA. Patrice Husson digué al nostre company Jaume Sastre que "la família dels Penya eren coneguts per tota la Serra de Tramontana per la seva valentia". En certa manera no li manca raó a Patrice. El seu avi, Joan Maiol Nadal (Fornalutx 1880-1960), més conegut per l'amo en Joan Penya, era un glosador agosarat. En els anys vint, l'amo en Joan féu un glosat on en deia més de dues de fresques a un capellà de Campos (rector de Fornalutx) qui havia negat les exèquies i la sepultura cristiana a un ex-batle.

El glosat de l'amo en Joan, germà del campió ciclista Jaume Maiol Nadal (Fornalutx 1890-Marsella 1965) i també de l'amo en Pere Penya que, durant la guerra civil espanyola, instruïa els "Balillas" de Fornalutx, acabava d'aquesta manera:

Ves-te'n, tot es poble diu.
ves-te'n, jo també diré.
ves-te'n, que trob que't convé.
ves-te'n a un altre niu.
Ves-te'n i deixa s'emprui
ves-te'n, que millor anirà.
Ves-te'n, no vulguis tornar
ves-te'n, entranyes de fera.
Ves-te'n d'aquesta vorera
ves-te'n a viure an Es Pla.

Si pensau un poc i no viviu en els núvols, comprendreu perquè deim que és avui encara encertat, això que, pels anys vint, digué el padri d'en Patrice Husson, o sia l'amo en Joan Penya, de Fornalutx i sa Calobra.

Poema amb un poc de llet... "González, no em vénguis amb més romanços"

La cançó no l'hem inventada nosaltres. Ja té els seus anys i era dels temps de l'oncle Xesc quan, a tots els pobles del país, la dictadura feixista castellana tenia casernes o destacaments de guàrdies civils. Nosaltres només hem canviat unes quantes paraules i el poema, o cançó, l'hem convertit amb un poema o cançó del dia d'avui. I si no, què trobau d'aquesta composició?

"Ay niña salerosa",
un foraster xulet deia
a una mallorquina rossa

a cau d'orella.
"¡Eres más salerosa!"

Fuig fastigós
que la teva fesomia és de gos
de gos.

Mira, González, no em vénguis amb més romanços
Apa, ves a ca teva, a "Castilla a comer garbanzos",
apa, ves, que amb mi res tu pots venir a cercar.

QUOTES DE CATALÀ AL CINEMA I A LA TELEVISIÓ

Bernat Joan i Marí

A la Generalitat del Principat hi ha qui ha pensat, després de molts d'anys de no fer res en aquest sentit, que ha arribat l'hora de prendre mesures una mica més efectives que no les preses fins ara de cara a la normalització de la llengua catalana.

Les campanyes serveixen bàsicament per fer propaganda. De la propaganda, la població en fa l'ús que considera necessari. Qualsevol persona pot permetre's el luxe de prescindir de productes que li són presentats com a meravellosos, sense empatx ni problemes de consciència. De bona voluntat en té qui en té i no cal per res exigir-ne a tothom. Així mateix, una legislació sense mesures coercitives possibles adoleix d'allò bàsic que sustenta la pràctica mateixa del dret i que aferma les lleis: la possibilitat de comptar amb els mitjans necessaris per fer-les complir.

A països que es troben en condicions semblants a les del nostre, però que compten amb governs que efectivament treballen a favor de la normalització lingüística, tals com Flandes o el Quebec, podem observar que la seva política lingüística no es redueix a campanyes i a anar tirant amb el discurs de la bona voluntat, sinó que s'emprenen altres tipus de mesures de cara a garantir l'eficiència del procés.

Una d'aquestes mesures, efectivament, consisteix a establir unes quotes mínimes d'ús de la pròpia llengua als mitjans de comunicació. La filosofia de l'establiment d'aquestes quotes mínimes parteix d'un fet evident: si bé els mitjans de comunicació poden estar en mans privades, aquests constitueixen un servei públic. I, constituint tal tipus de servei, s'han d'atènyer a la legislació lingüística vigent sobre un determinat territori.

Per què, doncs, Antena 3, Tele 5 o Canal Plus -per no parlar ja del primer i el segon canals de TV espanyola!- es poden permetre el luxe d'emetre per a nosaltres íntegrament en espanyol?

Aquest comentari referit als mass mèdia audiovisuals, es podria fer extensiu també a la premsa escrita. Però això serà objecte d'un futur paper...

L'Estel de Mallorca
La revista que diu el que els mallorquins pensen, i no s'atreveixen a dir.
Subscriu-vos-hi. Tlf.: 265005

RECAMBIOS LEVANTE S.A.

Carrer Emili Darder, Batle, 25.
Telèfons 28 18 56 - 23 34 49
Carrer Abat de Sant Feliu, 9.
Telèfons 27 82 66 - 27 50 34-37
Ciutat de Mallorca

TENNIS
SON RIGO

Tennis
Futbol-sala
Håndbol
Petanca
Cir. Footing
Final Avda. Son Rigo - Tel. 74 33 66
Sometimes - Palma de Mallorca

Squash
Volei
Mini golf
Tennis Taula
Gimnàs

SERVICIO OFICIAL **OPEL**

SERVIAUTO ARENAL S.A.

Carretera Militar, 185 - LAS CADENAS
07600 EL ARENAL - PALMA (BALEARES)

Tel. 26 81 11
Fax 74 32 77

Carretera Militar, 185 Ses Cadenes
07600 S'ARENAL DE MALLORCA

**PRODUCTES
ARTESANS**

**Triau-los
mallorquins.**

Unió Mallorquina

Unió Mallorquina: «NO ens tremolarà la veu ni el pols»

Unió Mallorquina va anunciar, en el decurs d'un sopar que amb motiu de les festes de Nadal va celebrar el partit a Algaida i que va congrega més de set-cents afiliats, que l'any 1994 serà l'any del definitiu llançament del partit quan UM assoleixi la plena independència i llibertat necessàries perquè el partit recuperi la confiança de l'electorat.

En aquest sentit el secretari general del partit, Antoni Pascual, va afirmar després del sopar i en el decurs del torn dels discursos que per al proper any a UM li queda el repte de tenir la valentia d'esser coherent amb els postulats ideològics i amb el projecte polític del partit.

El secretari general va demanar als militants i simpatitzants assistents al sopar que facin oïdes sordes a les desqualificacions i calúmnies que en el futur puguin rebre els càrrecs públics del partit, "precisament perquè en aquests moments UM comença a fer ombra".

Miquel Pascual, vice-president d'UM, i Jeroni Albertí, president fundador, varen insistir en la necessitat que a l'any 1994, UM es converteixi en una vertadera alternativa i deixi d'esser només un complement que dona suport a un altre partit. Per això va dir Pascual que s'han de llevar les hipoteques que ara ens mantenen fermats.

En la seva intervenció l'altre vice-president del partit, Pep Melià, va manifestar que el programa nacionalista d'UM ha de dur un missatge de reconstrucció i de renovació per a una Mallorca d'esperança. Aquest missatge s'ha de dur a terme, segons va dir el conseller Bartomeu Rotger, des de la responsabilitat de cadascun dels integrants del partit i per això cal que s'inverteixin positivament totes les energies d'UM.

En darrer terme la presidenta, Maria Antònia Munar, va tancar el torn d'intervencions fent un repàs als discursos dels seus antecessors per acabar dient que és important que UM prengui decisions concretes, valentes, segures i que quan aquestes s'hagin de prendre "no ens tremolarà la veu ni el pols".

La polèmica de l'aigua

EL BATLE DE SINEU DIU QUE VENTURA RUBÍ I GUILLEM FERRER ACTUEN COM UNS "BRUTS LLADRES DE GANIVETA"

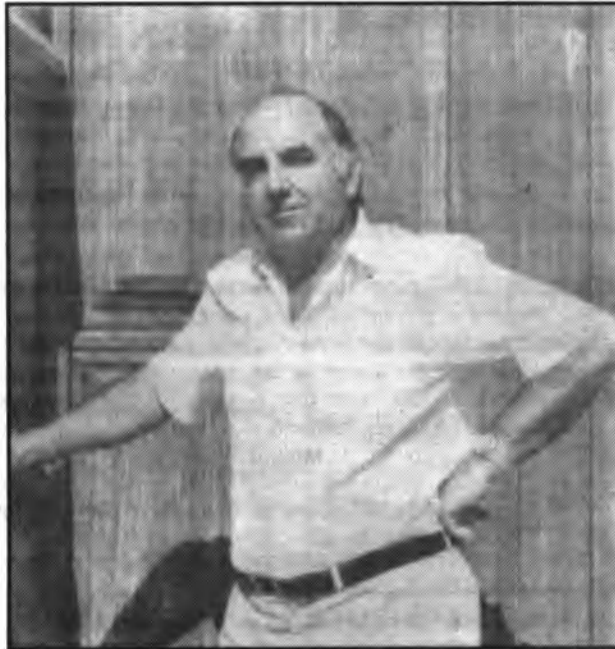
(Redacció) Segons el diari *El Día del Mundo* de dia 21-XII-93, el batle de Sineu i president de la Mancomunitat del Pla, Andreu Mates, va qualificar l'actuació del batle i del tinent batle de Sencelles pel PP, Guillem Ferrer i Ventura Rubí, de **bruts lladres de ganiveta que volen ficar-me-la per l'esquena**. Les paraules textuals al diari en foraster van esser no **dudé de acusarlos de sucios navajeros y de pretender hacerme la cama**. Les declaracions de Mates estan provocades per les maniobres que Ferrer i Rubí han fet de sotamà per llevar a Sineu la construcció d'un institut nou d'ensenyament secundari i dur-lo a Sencelles, concretament a uns terrenys propietat de Rubí. Mates va recordar que des de l'any 1988 existeix un acord signat per tots els municipis de la Mancomunitat del Pla de fer el nou institut a Sineu, per la qual cosa va qualificar les maniobres de Ferrer i de Rubí de joc brut. Dins els ambients polítics del Pla, s'interpreta la maniobra de Rubí com l'acció desesperada d'una persona que pensava especular i fer negoci amb la venda d'aigua de pous privats a EMAYA i que quan no li ha sortit bé com tampoc no li anat bé l'intent de construir dins una finca seva un centre d'acolliment per als pelegrins que cada any visiten el poble de Sor Francinaina Cirer, ara ha optat per una nova fugida endavant i mira de llevar a Sineu la contrucció d'un nou institut.

EL DELEGAT DEL MEC POSA EN EVIDÈNCIA ELS EMBULLS I LES MENTIDES DE VENTURA RUBÍ

(Redacció) El delegat del MEC, Andreu Crespí, va posar en evidència les mentides de Ventura Rubí quan va afirmar que el MEC no s'ha dirigit a cap ajuntament en la recerca de terrenys per a un nou institut. Han estat els ajuntaments de Sencelles i de Montuïri els qui s'han dirigit al ministeri per oferir solars. Dies enrera, Ventura Rubí havia dit tot el contrari, és a dir, que l'ajuntament de Sencelles havia ofert un solar al MEC, que curiosament és propietat de Rubí, perquè el ministeri així els ho havia demanat. Com es pot comprovar, doncs, un cop més el prestigi i la credibilitat de Rubí han quedat a l'alçada del betum. Andreu Crespí va esser taxatiu: **l'acord de l'any 1988 entre la Mancomunitat del Pla i el MEC que estableix que el nou institut serà a Sineu continua vigent i així continuarà mentre el conjunt de la Mancomunitat no canviï d'opinió.**

EL DICTADOR CAÑELLAS JA NO RESPECTA NI LA PROPIETAT PRIVADA

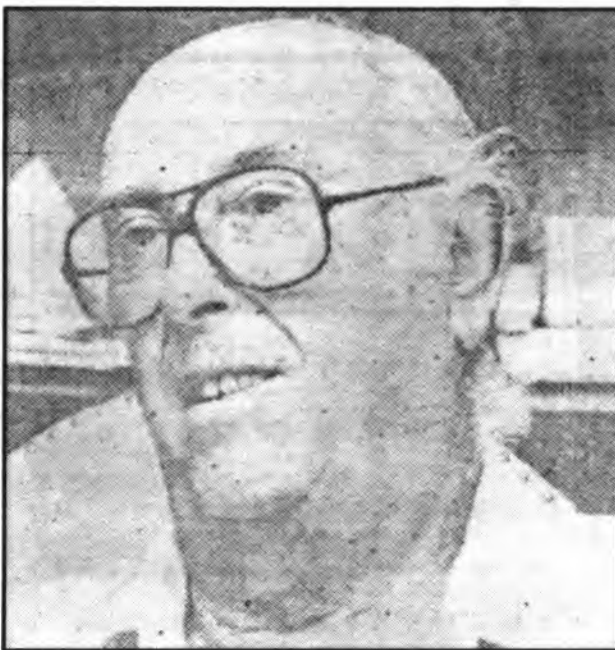
(Redacció) Les obres dels transvassament de Sa Marineta, els responsables de les quals són el PP i el Sr. Cañellas, portaran coa i poden acabar molt malament. Ara els veïnats han denunciat la invasió de les seves finques per part de la Conselleria d'Obres Públiques. Els veïnats afectats protesten perquè l'empresa constructora ha dipositat els tubs de la canalització en les seves finques sense cap tipus de permís ni d'avís previ. Els afectats estan indignats per l'actitud xulesca del Govern Balear que vol dur-se'n l'aigua de la Part Forana a qualsevol preu passant per damunt de tot i agredint un dret, gairebé sagrat per a un pagès, com és el de la propietat privada. Qui sembla vents recull tempestats! Terres de conreu fetes malbé, arbres destrossats per les excavadores, marges de paret seca esbucats, esboldrechs, odi i rancúnia; tot això és el que Cañellas està sembrant arreu de la Part Forana, ja veurem el que en recollirà! Mentrestant a Llubí i comarca s'estan preparant per fer una resistència numantina contra els lladres d'aigua que, com Cañellas i altres líders del PP, volen especular i fer-se d'or amb l'aigua de tota la Part Forana.

Guillem Ramis, batle de Sencelles, ha estat denunciat als tribunals per presumpta falsificació de document públic en benefici dels seus interessos particulars.

Ventura Rubí ha estat qualificat de "sucio navajero" per Andreu Mates

Fernando Dameto, un dels principals involucrats en la trama de l'aigua.

ERC DÓNA SUPORT AL COL·LECTIU DE PARES QUE DEMANEN ENSENYAMENT EN LLENGUA CATALANA

(Redacció) Seixanta pares de la comarca d'Inca han denunciat la manca d'oferta de centres escolars, sobretot privats com el de La Salle d'Inca, que es neguen a ofertar ensenyament en català. ERC, que té com un dels seus objectius aconseguir l'hegemonia social i la primacia territorial de la llengua catalana dins el seu territori, ha manifestat públicament el seu suport al col·lectiu de pares i insta a les autoritats pertinents a acabar amb l'opressió racista que a determinats col·legis privats es fa contra Mallorca, els mallorquins i la llengua catalana.

LA COORDINADORA DE SENCELLES DENUNCIA EL BATLE ALS TRIBUNALS PER PRESUMPTA FALSIFICACIÓ DE DOCUMENT PÚBLIC.

(Redacció) La Coordinadora en Defensa de les Aigües de Sencelles ha interposat una querrela contra el batle de Sencelles Guillem Ferrer (PP-UM) per haver falsificat dades de documents públics oficials, afavorint el possible transvassament d'aigua de pous privats de la zona de Sencelles a l'empresa **Aguas Término de Marratxí, S.A.** Segons la Coordinadora, amb aquesta actuació Ferrer afavoreix els seus interessos particulars en detriment de tot el municipi de Sencelles i de tots aquells que formen part de l'aquífer Inca-Sa Pobla (Sa Marineta).

Arran de la informació pública, (BOCAIB núm. 116 de 23-9-93), de l'expedient de sol·licitud de concessió d'aigües en el terme municipal de Sencelles, CAS-640, promogut per **Aguas Término de Marratxí, S.A.**, s'han detectat falsificacions de documents públics dins la documentació que conforma l'expedient.

L'empresa **Aguas Término de Marratxí, S.A.**, propietat de Fernando Dameto, sol·licitava a la Junta d'Aigües una concessió per a l'abastiment d'aigua potable en sòl no urbanitzable als sectors zona 2: Polígons 1 bis, 2, 3, 4, 5, 6 i 7, amb unes **1.200 parcel·les construïdes (això és, 1200 edificacions)** i una població de 3.600 habitants.

Contra aquest projecte s'han presentat més de 300 al·legacions perquè l'expedient no sembla tenir la finalitat que es justifica, sinó més bé, és un clar intent de transvassament d'aigua fora del terme de Sencelles, relacionat amb la venda d'aigua de pous privats a la zona de Palma.

S'intenta extreure un cabal d'aigua superior al que requereix la població real existent a la zona, donat que les edificacions existents no superen les 300, per tant, tampoc és cert que hi hagi 3.600 persones; a més, la possible població que es troba a la zona hi habita majoritàriament els caps de setmana. Com a dada anecdòtica, segons el darrer cens, la població de tot el municipi és de 1.723 habitants. Igualment, segons certificació lliurada pel CENTRO DE GESTIÓN CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA, als Polígons 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7 del Terme Municipal de Sencelles, tan sols hi ha 297 parcel·les construïdes.

Dins la política duita a terme pel grup municipal PP-UM, des que accediren a la batlia a les passades eleccions municipals s'han promogut diversos projectes de concessió d'abastiment d'aigua potable a sòl no urbanitzable de la zona pròxima a l'actual canonada de Sa Marineta. Es dóna la casualitat que tant el batle com el Tinent de Batle, Guillem Ferrer i Ventura Rubí, respectivament, són part interessada (propietaris de pous) en aquests projectes d'abastiment d'aigua, els quals no pretenen esser altra cosa que una tapadora per a la venda d'aigua de pous privats de la zona Sencelles-Binissalem a EMAYA. Les dades manipulades de població i de parcel·les construïdes de l'expedient promogut per **Aguas Término de Marratxí S.A.** ha estat presentat a la Junta d'Aigües mitjançant un document públic signat pel batle de Sencelles, Guillem Ferrer, un personatge que com a part interessada i propietari d'un dels pous, no ha tingut escrúpols de signar un escrit on se sobredimensionen i s'inflen les dades per tal de camuflar així la venda soterrada i il·legal d'aigua a EMAYA.

L'ESTEL amb la petita i mitjana empresa

L'ADMINISTRACIÓ COLONIAL DE CORREUS TORNA A VIURE UNA SITUACIÓ CAÒTICA

(Redacció) Els mallorquins rebem un tracte de poble conquistat i reduït a colònia africana, per part d'Espanya. L'altre dia era notícia que la Guàrdia Civil i la Policia no tenien doblers per pagar la gasolina dels seus cobxes patrulla, amb la qual cosa s'ha reduït la vigilància al carrer. Ahir Madrid, previ acord dels dos partits fonamentalistes PP-PSOE, va decidir llevar l'hospital a Inca. Avui Correus, com passa cada any per Nadal, té acumulats 75.000 efectes postals, entre cartes i paquets, a causa de la incompetència, deixadesa, manca de mitjans i de recursos humans amb què compta la delegació colonial de Balears. Ja ho hem dit: això és pitjor que l'Àfrica negra dels tròpics!

LES GRANS SUPERFÍCIES FAN XANTATGE AL GOVERN ESPANYOL I AMENACEN DE LLEVAR 7.200 LLOCS DE FEINA SI NO PODEN OBRIR ELS DIES FESTIUS

(Redacció) Les grans superfícies estan pressionant de mala manera el govern espanyol per obtenir avantatges i privilegis per fer competència deslleial a la petita i mitjana empresa. En aquest aspecte, els seus lobbys de pressió estan movent tots els fils i totes les influències inimaginables dins els mitjans de comunicació per tal d'arrabassar del govern de Madrid el privilegi de no tancar els festius. Concretament, una de les cartes que han posat damunt la taula ha estat l'amenaça de fotre al carrer 7.200 treballadors/es.

CAÑELLAS UTILITZA ELS DOBLERS PROMESOS ALS COMERCIANTS PER COMPRAR UN SUBMARÍ

(Redacció) Està ben clar que el lloro vell, Gabriel Cañellas, després d'estar 10 anys a la presidència del Govern Balear, requereix urgentment un recanvi. Bé s'ha veu que el cap no li carbura bé, a aquest homonet perquè l'altre dia es va destapar el nyarro que part dels 180 milions promesos als botiguers i comerciants mallorquins, s'han perdut pel camí i han estat emprats per comprar un submarí (2.281.000 de ptes.), un camió per a la recollida de fems (1.617.000 ptes.); la instal·lació d'una xarxa de proveïment d'aigua (4.015.000 ptes.) i un local empresarial a Madrid (2.307.000 ptes), etc. Després d'aquesta memorable feta que ha provocat la irritació, la befa i la lulea general, està clar que una de dues, o el lloro vell es vol passar de llest i es pensa que l'oposició, els botiguers i comerciants són pardals; o és que aquest lloro vell esplomissat està més acabat que l'ase d'en Robert que fa esses i no s'aguanta els pets. Evidentment, nosaltres ens inclinam per la primera opció. Segons va denunciar el diputat Valentí Valenciano, els 180 milions promesos es van reduir a 80 i els altres 100 es van desviar en concepte d'ajudes que no pertanyen al comerç. I és que al lloro vell, com a bon padrino sicilià, li agrada fer de Rei d'Orient amb els seus amics i amigues i cada any, quan s'acosta per Nadal, els fa un present: a aquest li regala una grua per a la seva constructora (Domus SA, per ventura), a aquell altre un submarí, a un altre un camió de fems, i a aquell altre li posa una botiga a Madrid, etc. etc. Cañellas ja fa molt temps que ha deixat d'actuar com a President de Balears. Ara actua com un reitò tercermundista africà de Somàlia que governa en funció del seu clan d'amics i de familiars.

UN EXPROPIAT PER L'AJUNTAMENT DE PALMA L'ANY 1984 CONTINUA SENSE COBRAR

(Redacció) Joan Crespí Rosselló, un ciutadà que va veure com l'any 1984 Cort expropiava un solar de la seva propietat de 579 metres quadrats valorat en 6.201.519 ptes., a hores d'hora encara no ha acabat de cobrar el total de la indemnització. Aquest fet demostra que el PSOE - PP, a l'hora d'expropiar tenen molta pressa però a l'hora d'amollar i d'afuixar la butxaca tot són vuits i nous i cartes que no lliguen. Fageda és molt falaguer per fer viatges a costa del contribuent o per rebre doblers públics per a les seves empreses privades; en canvi, per pagar les expropiacions o les empreses subministradores tot lo dia fa el ronsero i es fa el despistat.

EL CORTE INGLÉS COMENÇA LES OBRES D'EXCAVACIÓ A LES AVINGUDES

(Redacció) El Corte Inglés, la gran superfície que ha vingut a instal·lar-se a Mallorca gràcies als polítics del PP - PSOE (Gabriel Cañellas, Juan Fageda i Ramon Aguiló) ha començat les obres d'excavació a les Avingudes. Gràcies als polítics esmentats que defensen d'una manera tan noble i valenta els interessos de Mallorca, milers de comerços i d'empreses familiars amb els seus respectius treballadors hauran de tancar primer, i després d'emigrar fora de Mallorca per la senzilla raó que ja no hi haurà feina. Tots els botiguers i comerciants mallorquins que encara voten PP-PSOE poden estar ben satisfets i contents: ells mateixos s'han tirat terra damunt i s'han fet el harakiri que els durà a la mort. Ben pensat un comerciant mallorquí que vota PP-PSOE és un esquizofrènic collit perdut que no té res dins el cap!

COPYME AMENAÇA DE NO PAGAR IMPOSTS I DE TANCAR LES BOTIGUES SI MADRID CEDEIX A LES GRAN SUPERFÍCIES

(Redacció) La guerra entre les grans superfícies corruptes que subornen els polítics del PP-PSOE i la petita i mitjana empresa és total. A l'amenaça d'aquelles de treure gent al carrer si el govern espanyol no deixa obrir tots els dies festius, COPYME ha fet un contracte fulminat i ha amenaçat de cridar a la desobediència civil, a la insubmissió fiscal i al tancament dels comerços, si el govern cedeix al xantatge de les grans superfícies. El president de COPYME, José Ajenjo Bielsa, va dir sense pèls a la llengua que: Si l'administració no és capaç d'administrar i gestionar bé els nostres doblers, estam disposats a no pagar ni una sola pesseta més.

EN DEU MESOS EL COMERÇ TRADICIONAL HA PERDUT 140.000 LLOCS DE FEINA

(Redacció) El comerç tradicional ha perdut en els primers deu mesos de 1993 la xifra alarmant de 140.000 llocs de feina fixes, segons dades de la Confederació d'Empresaris de Comerç (CECOMA). En opinió d'aquesta organització és precís i urgentíssim prendre mesures immediates per frenar la destrucció del petit i mitjà comerç a mans de les grans superfícies corruptes i de la pressió fiscal.

LES SUSPENSIONS DE PAGAMENTS AUGMENTEN UN 57% I LES FALLIDES UN 30%

(Redacció) La xifra de suspensions de pagaments i de fallides s'ha disparat en el mes de setembre del 93 si ho comparan amb el mateix mes de l'any passat. Els percentatges d'augment arreu de l'Estat espanyol han estat del 30% i del 57% respectivament. En un sol mes van fer fallida 43 empreses, deu més que el 92, i van suspendre pagaments 134, davant les 85 de l'any passat.

LA MOROSITAT DELS BANCS HA AUGMENTAT UN 14% EN ELS DARRERS TEMPS

(Redacció) Durant el primer semestre de 1993, a Balears la morositat dels bancs ha pujat un 14% respecte a l'any anterior. Ara en aquests moments, de cada 100 préstecs que se sol·liciten a Balears, el 10% no es tornen a causa de la crisi i de la intolerable pressió fiscal imposada per Madrid, dotze punts superior a la mitjana europea.

EL CORRUPTE CAÑELLAS PERJUDICA EL COMERÇ MALLORQUI I AFAVOREIX ALCAMPO

Aquest rètol de l'autopista Palma - Inca és un escàndol de jutjat de guàrdia i una prova irrefutable de la conxorxa entre el corrupte Cañellas i la gran superfície Alcampo que es va inaugurar amb la presència de la consellera Catalina Cirer i sense tenir els permisos corresponents. Des de quan la senyalització pública d'una autopista, tant vertical com horitzontal, està per beneficiar una empresa privada?

D'aquí a les eleccions autonòmiques de 1995, L'Estel de Mallorca publicarà cada número aquesta fotografia fins que Cañellas ordeni llevar el rètol de l'autopista.

EL 6'5 DE FUNCIONARIS DE LA CAIB HO SÓN PER ENXUFISME

(Redacció) Segons han denunciat els sindicats, dels 1531 funcionaris de la Comunitat Autònoma, més de cent, és a dir, més del 6'5%, ho són per amiguisme o enxufisme directe sense passar cap mena de prova. Els únics requisits demanats són: tenir carnet de militant del PP i tenir bo dins la cúpula del partit. Allà on es dona l'índex més alt d'enxufisme és dins els caps de departament, alts càrrecs, directors, secretàries i xofers.

BARTOMEU ROTGER: "ESTAM PREPARATS PER ACOLLIR LES COMPETÈNCIES D'EDUCACIÓ"

El Conseller de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear, Bartomeu Rotger, es va entrevistar fa unes setmanes amb el ministre d'Educació i Ciència de l'Estat espanyol, Gustavo Suárez Villaescusa.

Aquesta entrevista va tenir caràcter protocolari, com una primera presa de contacte entre el màxim responsable d'educació, de l'Estat espanyol i el de la Comunitat Autònoma Balear, però el conseller aprofità l'oportunitat per abordar temes concrets com l'acceleració del traspàs de les competències educatives i de la construcció del nou conservatori de música.

P.- Sr. Conseller, quina valoració feis de l'entrevista mantinguda amb el ministre d'Educació?

R.- Estic molt satisfet d'aquest encontre, el ministre ha mostrat una actitud positiva i cordial, plasmada en una gran receptivitat i una clara disposició a concretar les coses, encara que amb prudència i rigor.

P.- Sens dubte, un dels temes tractats més importants ha estat el del traspàs de les competències educatives, quines han estat les vostres peticions i a quins nous acords heu arribat?

R.- La proposta principal feta al ministre ha estat l'acceleració del traspàs de les competències educatives, amb l'objectiu que en el període d'un any, el Govern Balear pugui disposar de les competències sobre la UIB. El que significaria quanyar un any respecte a l'acordat en el pacte autonòmic, i en dos o tres anys, tenir les competències de la resta del sistema educatiu, per a la qual cosa ja hem fet estudis de finançament i estem preparats per acollir-les.

El ministre ha comprès que, encara que sigui un tema d'estat, les Illes Balears tenen una tradició i una llengua molt concretes, però no serà una autèntica autonomia fins que no pugui gestionar el seu sistema educatiu i que si bé acceptam la LOGSE, el nostre sistema educatiu s'ha de tenir en compte.

Amb aquesta finalitat, i en un clima de confiança recíproca, varem acordar institucionalitzar converses periòdiques entre representants del Ministeri i de la Conselleria, tant per concretar els terminis de la cessió de les competències com per altres qüestions com són l'educació d'adults, la formació del professorat i l'adequació de la delegació del MEC a les estructures de la Comunitat Autònoma.

Així, el primer encontre comptarà amb la participació del director general d'Educació de la Conselleria, Bartomeu Casasnovas, a fi d'establir les converses prèvies per preparar les transferències.

P.- Un altre dels temes plantejats va ser la construcció del nou conservatori, hi haurà cooperació per part del Ministeri en aquest projecte?

R.- Al ministre li vaig explicar la urgència per aconseguir la transferència immediata del Conservatori de Música i Dansa i de la xarxa d'escoles de música, de les quals la Comunitat Autònoma només té la gestió, com la necessitat de la construcció d'un nou conservatori.

A les Balears som pioners a tenir un Conservatori que funciona gràcies a la col·laboració de tres institucions com són la Conselleria, el CIM i l'Ajuntament de Palma, que ha cedit un solar per a la construcció del nou centre de formació. Precisament per al finançament de les obres de construcció d'aquest nou edifici, que serà el primer de tot l'estat espanyol que compleixi les normes de reforma musical, vaig sol·licitar al ministre la col·laboració del MEC, amb l'aportació de 500 milions de pessetes, a la qual cosa el ministre es va comprometre a respondre ben aviat.

P.- Com a conseller d'Educació de la Comunitat Autònoma Balear, quin ha estat el missatge principal que ha volgut deixar clar al Ministeri?

R.- El missatge més important que vaig voler deixar clar al ministre és la necessitat que el Govern Central cedeixi les competències educatives el més aviat possible al Govern Balear, per poder treballar des d'aquesta

Conselleria i aconseguir una educació de qualitat i adaptada a les necessitats de la nostra Comunitat. Hem de tenir les competències, acceptam la LOGSE, però amb una connotacions distintes, com a conseqüència de les peculiaritats pròpies de la nostra comunitat, que la fan diferent a la resta de l'Estat, i tenint en compte el nostre model educatiu, elaborat des de fa sis anys (Redacció)

EL DIPUTAT D'UM, MIQUEL PASQUAL, ASSEGURA SENTIR-SE MALAMENT VOTANT AMB EL PP

(Redacció) Dins Unió Mallorquina (UM) existeix el convenciment general que ha arribat l'hora de fote destrallada i de tallar els lligams amb el PP, un partit corrupte enemic de Mallorca que, juntament amb el PSOE, ha arruïnat els comerciants, els pagesos, els hotelers mallorquins i que ha convertit Balears en el darrer mot del Credo, en el cul de sac de l'Estat espanyol. L'altre dia, el poder de convocatòria d'UM va quedar en evidència quan més de 800 persones van omplir de gom a gom el restaurant de Binicomprat en un sopar organitzat amb motiu de les festes de Nadal. S'han creat expectatives de victòria i això es comença a respirar dins l'ambient. De fet, el matrimoni PP-UM és un aparellament antinatural que no pot acabar bé mai atès que el PP és un partit decimonònic, provincià, caramull de renegats, de trànsfuges i d'escolanets d'amèn que, com en temps del caciquisme, tot lo sant dia estan al telèfon esperant les consignes de Madrid, mentre que UM és un partit nacionalista que té el seu centre de decisió aquí. Una de les persones que farà un alè gros el dia que UM es desempellegui definitivament del cadàver enfitós del PP és el diputat Miquel Pasqual que va afirmar: **Ho estic passant molt malament votant sempre amb el PP però mantindré el compromís amb la presidenta Mª Antònia Munar perquè així es com consolidarem el projecte.** Efectivament, molt malament ho ha de passar qualsevol mallorquí amb dos dits de seny votant vora els dinosaures carpetovetònics del PP articles contra l'ús del català a les escoles o contra la proposta del PSM de destinar 50 milions de ptes. al foment del consum de productes de qualitat controlada i amb denominació d'origen produïts a Balears. És ben hora que el poble mallorquí jubili Gabriel Cañellas, un lloro vell, pansit, ruat, esplomissat i pudent que desvarietja i apedrega les teulades dels mallorquins defensant **Alcampo, El Corte Inglés** i altres xirimoies.

Mª ANTÒNIA MUNAR ANTICIPA LA RUPTURA DEL PACTE PER A 1994

(Redacció) La presidenta d'Unió Mallorquina (UM) va declarar en una roda de premsa convocada per a donar els molts d'anys als mitjans de comunicació, que l'any 1994 serà l'any de la ruptura del pacte PP-UM. Aquests dos partits, PP i UM, es van presentar plegats a les eleccions de l'any 1987 i de l'any 1991. Segons Mª Antònia Munar aquest pacte està condemnat a rompre's des del moment que el PP és una formació política d'obediència centralista que defensa els interessos econòmics, polítics i culturals de Madrid, mentre que UM és una opció nacionalista que posa els interessos de Balears per davant de tot. Amb paraules de Mª Antònia Munar, quan arribi l'hora de la ruptura **no ens tremolarà la veu ni el pols** perquè els problemes que arrossega Balears després de deu anys de govern Cañellas supeditat i a les ordres de Madrid, **exigeixen decisions concretes, valentes i segures.**

ELS JOVES D'UM PARTIDARIS DE LA RUPTURA DEL PACTE AMB EL PP

(Redacció) Les joventuts d'Unió Mallorquina (UM) s'han manifestat públicament a favor de la ruptura del pacte PP-UM vigent des de l'any 1987. En un manifest de nou punts tramès a la premsa, els joves d'UM acusen el PP - PSOE d'esser uns partits que defensen els interessos de Madrid i que van descaradament en contra dels interessos de Balears. Els joves d'UM acusen el PP i el seu delegat provincial a Balears, Gabriel Cañellas, de deslleialtat, de supèrbia, de joc brut, de prepotència i de fomentar el transfuguisme com és el cas dels traïdors d'UM que, a canvi de càrrecs i de prebendes, s'han passat al PP com Guillem Vidal, Pere J. Morey, Francesc Salas, etc. Els joves d'UM manifesten viure amb **angoixa** el pacte PP-UM i deploren que **UM sigui soci a alguns ajuntaments amb batle del PP, on es cometen (sic) aberracions de trànsit, culturals, lingüístiques, econòmiques, comercials...** Els Joves d'UM (JUM) acaben dient que **no estan d'acord amb la política dita a terme pel Govern balear: ja sia política econòmica o lingüística, encara es presenten escrits de diferents Conselleries en llengua castellana; política de medi ambient, reforma de la LEN, carretera Deià-Sóller, Son Nuviet; política d'aigua, Sa Marineta; política sanitària, els hospitals comarcals.**

L'amo en Biel de Sa Rota, un pagès de llei, va morir fa uns anys i era el pare del famós corredor de bicicletes de Sineu, Francesc Alomar, mort en un desgraciat accident a Orense dia 9 d'agost de 1955.

L'AMO EN BIEL DE SA ROTA. UN PAGÈS DE LLEI

Gabriel Florit (*Mallorca Socialista*, núm. 32, 1980)

L'Amo en Biel és home baix de talla física, devers 1'65 metres, i d'un pes aproximat d'uns 65 quilos. Sempre va més estirat que un fus i curiós com ell totsol. Ningú no diria que ha complert 86 anys. Un que no el coneguéssim li faria 60 anys com a màxim. Cà, no tants! Alça un cap de perdiu escalivada que fa mirera. No perd calada de res. No se li escapa res. La mirada més viva que un caliu encès, rebosteja per tot arreu. L'Amo en Biel té la mirada deixondida d'una fura àvida i curiosa. Quan estàs amb ell, sembla com si no gosassis a fer res dubtós, ni davant d'ell ni darrera, perquè endevines que ell, tanmateix se n'adonà. Té el posat xalest d'un jovenet de 20 anys. Somriu amb un somriure punyetero, com de geneta...

***

- "Vaig néixer a les vuit o a les vuit i mitja de dia 26 de novembre de 1894. Era dilluns de Santa Catalina. I vaig néixer un nin d'un metre. Però, té que et resulta que ma mare va perdre la llet i jo em vaig arrufar, (riu), i ja em veus!, vaig quedar petit. És un nin fort, però sa mare no té llet i es disminueix... (riu). Mon pare nomia Toni Alomar Gelabert, i ma mare Àngela Munar Creixell. Ma mare era de Sineu i mon pare descendia de Llubí. A ma mare li deien de Can Caragol. Jo som Perotí, perquè sinó faria bord a mon pare. I no ho era bord, mon pare. Ara, hi ha molta gent que em diu de Sa Rota. Ja està bé..."

- "Nosaltres érem 5 germans. Jo era el segon dels darrers. Calla. Calla veuràs. Saps que n'hi hauria de pocs que a la meua edat sabessin explicar això..., i jo t'explicaria de quan vaig combregar i tot. Mira, érem 79 que combregàvem de 10 anys, i jo era el número 78; el segon dels darrers. No sabia res, jo. Jo estava llogat. No havia anat a escola mai, jo. Si quasi mai vaig estar a ca nostra, jo! Anava llogat. Me'n vaig anar de ca nostra d'edat de 10 anys, llogat amb en Costa de Son Rossinyol, m'escoltes?; i l'any 1915 vaig anar a la plaça, a Can Real. I fins ara".

- "Nosaltres, llavors, a la possessió, ens fòiem un bon plat de sopes escaldades a les quatre del matí. A les quatre del matí et dic! Sí, quasi no hi veien. Els parellers s'aixecaven i berenaven a les 4 del matí: sopes! Sopes i olives i un glop d'aigua. Res de vi: Aigua. No n'hi havia de vi. O el se bevia un altre... Bé. I, llavors, el migdia, mira, calla i t'ho diré, veuràs, a una possessió hi havia moltes maneres de menjar. Allà menjàvem arròs, fideus, faves, confits..., no, de menjar, menjàvem bé. De carn? No, de tita gens ni mica, no. Molta verdura. Molta col. La carn se la solia menjar el senyor. Jo li anava a cercar al tren. Se la feia dur de Ciutat".

- "A la possessió, cada cosa i cada persona, tenia la seva feina. Escolta, calla, sst, heil escolta, punyeta! L'oguer, que era qui se'n cuidava de les egües, també entrava la llenya. Callau, putes! Escolta el sermó et dic! Idò, l'oguer duia la llenya per calar foc al forn, en haver de pastar. Els porquers, entraven la llenya a dins la casa a la majorala. Els pastors entraven l'aigua. I llavors, els pastors també se'n cuidaven de pastar i de fényer".

- "Després em vaig casar amb na Margalida. Als 21 anys, em vaig casar. Feia feina a Can Real. Des dels 15 anys que hi feia feina, a Can Real".

- "Idò, com et deia, l'any 1919 em vaig casar. I me'n vaig anar a viure a Sa Rota. L'any 19 vaig sembrar i l'any 20 vaig recollir. Molts no ho saben a això. Escriu. I vaig tenir 9 fills, 4 d'una dona i 5 de l'altra. L'any 1925, per

Una multitud de mallorquins i de mallorquines van omplir la Porta de Sant Antoni l'any 1955 per rebre les despulles del corredor de Sineu, Francesc Alomar.

Francesc Alomar, fill de l'amo en Biel de Sa Rota

Sant Miquel, vaig enviduar. Bé idò, l'any 26, em vaig tornar a casar amb una germana de la primera dona, na Tonina, que també se'm va morir, fa uns anys... Bé, de la segona dona, ens varen néixer 5 fills més. Ho veus com me'n record de tot? A vosaltres, els joves de què vos serveix tenir molta de lletra, si no vos ne recordau de què heu dinat avui? Molta de lletra dins el cap, però res. I de què vos serveix la lletra? Perquè, veus, jo no en sé de lletra, i tu en saps, i de què vos serveix el cap? De res. De poca cosa, de vegades. O no és ver?

- "Bé, dèiem que, mira, jo vaig dur de matrimoni..., amb la primera dona, 10 anys i amb la segona, 51, què trobes? Pren llum de na pintora, tu".

- "No. El temps de la guerra, a mi no em molestaren per res. Jo era "requeté". I els al.lots també. Fotre, fent feina pels Reals, què vols? Ho érem requetés. Hi anàvem vestits. I saps que hi anaven de carros els al.lots, amb aquella gorreta vermella...! Uep!, no ens aficàrem amb ningú, però, eh?"

- "Idò sí, jo des de l'any 20 que he conrat Sa Rota. A mitges amb el senyor sempre. A mitges. Vaig tenir vaques, també. En tenguérem 23 anys, de vaques. Bé, tu venies a cercar la llet... Ja me'n record, ja..."

- "I tira envant".

- "Però, què vols que et digui més? Et penses que m'has de confessar tu, ara, fotre! Au, au. Què cobr del "retiro"? Del "retiro" d'en Franco? D'això del govern d'en Suárez? (L'Amo en Biel "vacil·la" quantitat, com podeu observar), idò del "retiro" cobr 10.280 pessetes".

- "No, Biel, jo no me'n pened de res del que he fet. De res. Perquè tot ho he fet amb consciència. I el que importa és això, que un home faci les coses amb consciència... I quan jugava sí que en passava de gust de guanyar... Sí putes!"

- "Encara pagaria haver-ne fetes més de pardalades. Sí. Ben fetes, però, eh?, ben fetes. No estic fart de res, no. Encara ara pagaria... Pagaria... Bé, i què t'he d'anar a contar, jo, ara! Que el tenc com un ble de llum d'ollí, ca barret!, pensa-t'ho! (I fa el xot, com diu ell)".

- "No, no puc venir a pasturar pel poble, Biel. Ets un poc ca de poble, tu, eh? No bec, jo. No puc beure. He d'anar alerta, no-fos-cosa-no fos-cosa. Ara me n'aniré a arreglar els animalets, i llavors a veure si rescabalaré els deu drets que vaig perdre ahir vespre en el burret.

***

I el sol es ponía, més enllà del campanar del Convent de les monges tancades, descomponent la llum en una mescladissa de groc-taronges i blaus. Em vaig adonar que a la fi havien llevat un munt de grava que hi havia davant la Sala; que aquests, de vegades, en lloc de donar llum, donen fum. Feia fred. Fotre i n'era el temps!

NOU COMITÈ D'ERC A MANACOR

(Redacció) L'Assemblea de la Secció Local de Manacor d'ERC va acordar nomenar un nou Comitè Local els càrrecs del qual són els següents: Bartomeu Frau, president; Miquel Vives, Secretari i Bartomeu Llodrà, Tresorer. Després dels resultats esperançadors de les últimes eleccions ERC-Manacor es proposa enfortir el projecte independentista ara més que mai, sobretot en aquests moments de crisi, en què és imprescindible defensar valentament el nostre patrimoni tant cultural, com social i econòmic.

ERC DENUNCIA LA DELINQUÈNCIA ESPANYOLA D'IMPORTACIÓ

(Redacció) Transcrivim a continuació el comunicat de premsa que ens ha tramès la secció local d'Inca d'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC):

Des d'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC), sorpresos per les adverses declaracions del Delegat del Govern Estatal: "SI NINGÚ NO VOL LA PRESÓ, ES PERDRÀ LA INVERSIÓ", ens decidim a mostrar, una vegada més, el tarannà de l'Estat foraster envers la nostra Comunitat. En boca de Gerard García, el Govern Balear atempta a la dignitat dels contribuents. Vol forçar la voluntat dels mallorquins a acceptar una macro-presó mitjançant la coacció d'apel·lar a les necessitats d'inversió en temps de crisi. Ignora l'existència de només 465 presos nascuts a les Illes Balears tancats dins les presons de tot l'Estat espanyol, i sobrevalora els 700 presidaris nascuts o residents - residents ho són també, per qüestions burocràtiques, pel fet d'estar tancats a Ciutat circumstancialment- a Mallorca dins la presó de Palma, fenomen que tergiversa la realitat penitenciària de les illes. Menysprea amb arrogància i prepotència quan amenaça amb la possibilitat de declarar d'interès social la construcció de la colònia penitenciària. Desdenya la decisió sobirana del Parlament Balear de construir l'hospital d'Inca com a greuge comparatiu i 7.000 milions dels nostres impostos, prioritàriament, només poden servir per tancar els delinqüents que sobren de la península.

EL PSM DENUNCIA LES DIETES D'ALTS CÀRRECS DEL GOVERN

(Redacció) Hi ha alts càrrecs del Govern Balear que no tenen un pèl de vergonya. Mentre, per una part Cafellas ha negat la creació del salari social quan hi ha una taxa d'atur i de misèria impressionant; ara s'han sabut, gràcies al diputat del PSM, Pere Sampol, les quantitats que s'han embutxacat alts càrrecs del Govern i del PP en concepte de dietes per anar als consells d'administració d'empreses públiques de la Comunitat Autònoma. Perquè totes les persones que tenen problemes econòmics, estan en atur, cobren una pensió miserable, estan ofegats de pagar impostos o estan passant unes festes de Nadal ben magres; ací reproduïm les dietes amb xifres, els noms i llinatges dels següents individus que són un desprestigi i una desgràcia per a la classe política en general. Evidentment, dintre els polítics hi ha moltes persones honrades; per culpa, però, de tipus sense escrúpols com els que anomenam a continuació hi ha el perill que l'opinió pública acabi pensant que tots els polítics són una guarda de canalles que per anar a l'excusat i tot, volen cobrar dietes i comissions:

Cristóbal Triay: 231.000 ptes. per assistir als consells d'administració de l'Institut Balear de Disseny i de Foment Industrial.

Jeroni Sáiz: 314.286 per acudir a les reunions d'Ibavi i d'Ibasan.

Pedro J. Morey (el brut trànsfuga traïdor que va passar d'UM al PP): 35.429 per assistir a les reunions de Sefobasa, l'empresa pública dirigida pel germà del batle de Sencelles, Miquel Ferrer, que s'ha pujat el sou anual a 9'5 milions de ptes.

Isidoro Marcos: director d'Ibavi, 780.000 ptes.

Pedro Aguiló: assessor jurídic, 348.146 ptes.

Lluç Tomàs: 231.000 ptes. etc. etc. etc.

PATRICE HUSSON ESCRIU AL DEFENSOR DEL POBLE I AL TRIBUNAL DELS DRETS HUMANS D'ESTRASBOURG

Jaume Sastre

L'entrevista a Patrice Husson publicada al número passat de L'ESTEL DE MALLORCA, ha provocat un xerrumeig de mil dimonis sobretot perquè les persones denunciades per Husson, Bartolomé Enseñat, José Mª González Ortea, Catita Enseñat, etc.; tenen una certa relevància dins la societat mallorquina, especialment dins la cúpula del PP. Fins avui el clan Enseñat semblava intocable. Ara, però, la protecció del lloco vell els ha servit de ben poc. Han estat centenars les trucades que hem rebut des de tot Mallorca, però especialment des de la Vall de Sóller, des de la comarca d'Inca, de Selva i de Campanet en les quals ens demanaven més informació sobre aquest tema ple de marro que raja directament dels abellons més infectes i sinistres del franquisme. Enguany ha fet 18 anys de la mort del dictador Franco. El pacte de silenci i la capa d'oblit intencionat estès pel postfranquisme fan que encara moltes injustícies perpetrades durant la dictadura restin immunes i sense reparar. No es tracta de cap revenja ni de demanar venjança, es tracta d'una cosa ben senzilla: exigir justícia i que s'apliqui una sentència del Tribunal Suprem espanyol dictada dia 13 de maig de 1957, i que encara avui no s'ha executat. En aquest número reproduïm l'escrit que Husson ha tramès al Defensor del Poble, al Tribunal dels Drets humans del Consell d'Europa situat a Estrasbourg i a molts d'altres organismes, personalitats i institucions com la Comissió de Peticions del Parlament Balear.

l'amistat de qui era aleshores Governador Civil de les Balears, Plácido Alvarez Builla, l'esposa del qual era cosina de la dona de Franco. Se suposa que a causa d'aquest parentesc aquella freqüentava amb molta assiduitat Mallorca, fet que va dur Enseñat a acompanyar-la en qualitat de "cicerone o de guia turística".

També li són imputats al Sr. Enseñat Estrany nombroses desaparicions de l'herald històric-artístic públic (estàtua fenícia i plats de Paterna a Sóller, Xerimies a Muro, vestimentes de les diferents regions d'Espanya a Palma, etc.)

b) Una vegada que la meva padrina va tenir la sentència a les seves mans l'any 1957, es va dirigir a Bartolomé Enseñat Estrany i a la seva esposa Esperanza Enseñat Julià, perquè le fessin entrega de la seva legítima propietat. La resposta que va obtenir de tots dos van ésser insults, mals tractes i la van amenaçar amb les influències de què gaudien en aquells moments.

c) Posteriorment la meva padrina va acudir a la Guàrdia Civil per poder ocupar la propietat i executar així la sentència, i no li van fer cas. Seguidament es va traslladar a l'Audiència Territorial de Mallorca on tampoc la van atendre. Després va acudir al Govern Civil i allà li van prendre la sentència i la van amenaçar de deportar el meu padrí, Joan Maiol i Maiol, que havia hagut de fugir a França amb motiu de la Primera Guerra Mundial.

d) Les dues cases, patrimoni del legat de Can Maiet, les gaudeixen actualment Catalina i Mercedes Enseñat Enseñat, filles de Bartolomé Enseñat i d'Esperanza Enseñat. La primera d'elles, Catalina Enseñat, és Directora General del Medi Ambient del Govern Balear, i està casada amb José Mª González Ortea, portaveu del Partit Popular al Parlament Balear i Enginyer Cap de la Conselleria d'Obres Públiques. La segona, Mercedes Enseñat, és secretària d'Ibasan (Institut Balear de Sanejament). Tot això demostra clarament les influències que continuen tenint a Mallorca els vells dinosaures del feixisme.

Les dues cases en qüestió són utilitzades per les dues germanes Enseñat com a cases d'estiu i com a residències de caps de setmana alhora que tenen les terres de conreu totalment abandonades.

4.- Jo, Patrice Husson Maiol, som legítim hereu de la meva padrina Rosa Maiol segons el seu testament. Abans de morir la meva padrina em va fer prometre pel meu honor que intentàs, amb tot el meu esforç, recobrar el legítim legat de la nostra família, ja que aquest era el desig del meu repadrí Josep Maiol, que la nostra casa no passàs a patrimoni d'altri ja que pertany als nostres avantpassats familiars des de fa segles.

És per tot això que, una vegada que sembla consolidada la democràcia a Espanya, SUPLIC al DEFENSOR DEL POBLE que faci les gestions pertinents perquè d'una vegada per sempre es compleixi la voluntat

del meu repadrí i de la meva padrina, s'executi la sentència i pugui recobrar el patrimoni que sempre va ésser de la meva família.

Sóller, trenta d'octubre de 1993
Atentament, Patrice Husson i Maiol

Núm. 379.—Sentencia de 13 de mayo de 1957.

CASACION POR INFRACCION DE LEY.—Interpretación de testamentos.—Declarando haber lugar al recurso interpuesto por doña Rosa Mayol Mayol contra la pronunciada por la Audiencia Territorial de Palma de Mallorca, en autos sobre nulidad de adjudicación.

En sus CONSIDERANDOS se establece:

Que corresponde al Tribunal de Instancia fijar el sentido y alcance de las declaraciones de última voluntad, si bien contra tal interpretación cabe la casación cuando aquélla sea errónea.

CONSIDERANDO por lo que se refiere al motivo segundo, que aun cuando el Tribunal no pudo infringir, como se dice, el artículo 780 del Código Civil, porque para aplicarlo partía del supuesto, que es base de su resolución, de que en el caso se trataba de una sustitución vulgar, por lo cual pudo entrar en juego el expresado artículo (sea o no aplicable a la sustitución fideicomisaria la sentencia de 18 de junio de 1906, referente a un supuesto que sólo tiene una relativa analogía con el de autos), no es éste en realidad el tema que ese motivo plantea, porque cuanto en él se dice tiene relación en otro aspecto al problema de interpretación de la cláusula testamentaria, ya tratado en el motivo anterior, pues siendo cierto, como lo es, que al heredero primeramente instituido no se le impuso expresamente la obligación de transmitir los bienes a doña Esperanza Mayol, y a pesar de ello así se hizo, porque de otra suerte el llamamiento de ésta hubiere sido baldío y carente de razón de ser, no hay motivo alguno para que en una correcta interpretación de esa cláusula se haga de peor condición a doña Rosa Mayol, cuando las dos hermanas fueron llamadas sucesivamente y por orden de mayor a menor, a la sucesión del causante y sólo en la última de ellas pudo purificarse la institución restituyéndose a la instituida la libertad de transmisión de los bienes de que la doña Esperanza usó indubidablemente;

Fallamos que debemos declarar y declaramos haber lugar al recurso de casación por infracción de Ley, interpuesto por doña Rosa Mayol Mayol, asistida de su esposo don Juan Mayol Nadal, y, en su consecuencia, casamos y anulamos la sentencia que con fecha 1 de marzo de 1950 dictó la Sala de lo Civil de la Audiencia Territorial de Palma de Mallorca, sin hacer especial imposición de costas de este recurso; devuélvase a la recurrente el depósito que tiene constituido y librese a la mencionada Audiencia la certificación correspondiente con devolución del apuntamiento y de los autos originales que remitió.

Así por esta nuestra sentencia, que se publicará en el "Boletín Oficial del Estado" e insertará en la COLECCION LEGISLATIVA, pasándose al efecto las copias necesarias, lo pronunciamos, mandamos y firmamos.—Celestino Valledor.—Juan Serrada.—Pablo Murga.—Joaquín Domínguez.—Obdulio Siboni Cuenca (rubricados).

Publicación.—Leída y publicada fué la anterior sentencia por el Excmo. Sr. D. Joaquín Domínguez de Molina, Magistrado de la Sala primera de lo Civil del Tribunal Supremo y Ponente que ha sido en estos autos, celebrando audiencia pública la misma en el día de su fecha, de que como Secretario certifico.

Madrid, 13 de mayo de 1957.—Alejandro Ruy-Stolle (rubricado).

Patrice Husson i Maiol, de nacionalitat francesa, i d'ascendents mallorquins per part materna, major d'edat, passaport núm. 77387, expedit en la Prefectura de Marsella dia 24 de novembre de 1988, davant la Institució del DEFENSOR DEL POBLE compareix i diu:

1.- Que la meva padrina era Rosa Maiol i Maiol, hereva del legat de nom de Can Maiet, propietat del seu pare Josep Maiol, segons consta en la Sentència del Tribunal Suprem de data 13 de maig de 1957, núm. 379 en la qual s'acredita que la meva padrina és la verdadera hereva i única titular de la possessió Can Maiet de Sa Calabora, terme municipal d'Escorca a Mallorca, Balears (S'acompanya còpia de l'esmentada sentència).

2.- Que el dia 13 de maig de 1957, en els millors temps del passat règim Feixista totalitari de Franco, en els quals no imperava l'estat de dret, meva padrina no va poder prendre possessió de les cases esmentades, tot i ésser la legítima hereva i propietària, segons consta en la mencionada sentència de l'Alt Tribunal.

3.- Tot això exposat anteriorment fou a causa dels següents fets.

a) La meva padrina va tenir un contenciós legal, pel tema del legat de Can Maiet, com descriu l'abans mencionada sentència, ja que s'havia apropiat d'ell de forma il·legal Domingo Rufián Vives assistit pels consorts, Esperanza Enseñat Julià i Bartolomé Enseñat Estrany, destacat falangista, i fundador de Falange a Inca i a Sóller i un dels responsables de l'acte terrorista que va causar una gran explosió a la Casa del Poble situada al carrer Reina Mª Cristina de Palma de Mallorca. Tot això consta degudament documentat al llibre *La Historia de la Vieja Guardia de Baleares*, l'autor de la qual és el Marqués de Zayas, fundador de Falange a les Illes Balears.

Segons afirmacions de Juan Enseñat Vidal, cosí de Bartolomé Enseñat Estrany, aquest actuava de confident de l'exèrcit anomenat nacional des del privilegiat lloc de telegrafista a l'armada de l'exèrcit republicà, lloc que va ocupar en ésser cridat a files a principis de l'any 1936 fins que va ésser descobert. També afirmava el Sr. Enseñat Vidal tot i ensenyant les cicatrius del seu cos, que ell mateix havia estat delatat pel seu cosí. Bartolomé Enseñat a la postguerra va ésser nomenat comissari d'excavacions arqueològiques de les Balears i màxim responsable dels anomenats, en temps del moviment, *Danzas y Bailes Regionales*.

El senyor Enseñat Estrany també gaudia del favor i de

Unió Mallorquina presenta un POOT alternatiu

Unió Mallorquina ha presentat un Pla d'Ordenació de l'Oferta Turística alternatiu ja que considera que la proposta que la Conselleria de Turisme ha presentat al Parlament balear és insuficient per resoldre els

Productes mallorquins

La campanya que a hores d'ara fan la UM i el PSM a favor del consum de productes de Mallorca, ens sembla un encert fora mida i es mereix tota la nostra adhesió. Trobam totalment injustificades les veus que puguin haver criticada aquesta iniciativa per la suposada acceptació que vindria a ser d'un "defecte" mallorquí que, en cas d'existir, no dubtam a considerar precisament una virtut. Ens referim al sentiment mallorquí que ens estira a considerar els productes de la nostra terra millors que els que vénen de fora. De cap manera es pot relacionar aquest sentiment ancestral amb la suposada tendència del subconscient insular a considerar que "el món s'acaba on s'acaba l'illa". Perquè fa devers dos anys que un cuiner basc que surt per la TVE no s'atura d'aconsellar els seus telespectadors, i bé que fa, que consumequin productes espanyols. I encara és l'hora que s'hagi d'aixecar cap veu a malpensar-se que el dit cuiner i, per extensió, l'"home peninsular" vegi l'acabament del món en les fronteres estatals.

Ara que els mallorquins recobram l'apreci per les nostres coses, és l'hora que els comerciants, per educació i atenció al públic mallorquí, que parla una llengua pròpia, etiquetin i anunciïn tots els productes mallorquins -i els de fora que es comercialitzin a Mallorca- en la llengua de Mallorca. Així haurien de sortir les galletes d'Inca, el formatge maonès, les olives mallorquines, i un sens fi de productes nostres. Sense que això vulgui dir -no en mancaria d'altra!- que la nostra llengua per força hagi d'esser l'única que hi figuri, si els comerciants troben convenient afegir-n'hi una o tantes d'altres com els sembli. Ni cultura sense economia, ni economia sense cultura. Això són els dos fonaments d'un país.

No tenim dret també els mallorquins a ser atesos en la nostra llengua, dins ca nostra?

JORDI CALDENTY
JOVENTUT NACIONALISTA DE LES ILLES

problemes que avui té el sector econòmic més important de la nostra illa.

La presidenta d'Unió Mallorquina, Maria Antònia Munar, ha dit que al Pla d'Ordenació de l'Oferta Turística, tan sols es contempla l'ordenació del futur, i quasi només en l'aspecte urbanístic, que encara que és molt important no és suficient per resoldre la problemàtica creada en el passat per un creixement desorbitant i del que no és vol saber res. L'ordenació del nostre motor econòmic s'ha d'estendre a tots els problemes que afecten directament el funcionament d'aquesta força motriu, i no s'ha de limitar a una ordenació turística per molt important que aquesta sigui.

Unió Mallorquina creu que al POOT hi ha massa retxilleres obertes perquè es puguin tornar fer desastres com els de temps enrera i que el perill és que moltes de les reconversions que es proposaran si el POOT va endavant es convertiran en habitatges socials i en la realitat serà l'oferta il·legal dels propers anys. A més a més la lectura serena i seriosa d'aquest Pla, tenint en compte la inexistència d'una proposta clara de finançament, fa la impressió d'esser un pla per no dur-se a terme.

Per tot això Unió Mallorquina recull al seu POOT alternatiu alguns punts i mancances que considera no massa clars, com són:

- Els estudis de les macroinfraestructures que afecten tan directament al turisme, els problemes de l'aigua, les comunicacions entre zones, la recollida selectiva dels fems, transports interiors o abastiment de productes autòctons.
- La filosofia del POOT que en un principi era de donar un tractament igualitari a tots els establiments, tant turístics com residencials, però que després s'ha exigit molt més als establiments denominats turístics que no als altres, sense retallar les densitats de població, el que farà impossible l'esponjament que preconitza el POOT a no ser que els Ajuntaments modifiquin els seus plantejaments.
- Estableix les zones de preferent i urgent reconversió i estableix les dotacions dels mitjans econòmics suficients per dur-les a terme en un termini no superior als cinc anys.
- La possibilitat de crear els instruments necessaris en col·laboració amb les institucions públiques per tal d'elaborar uns itineraris turístics per a promoure el turisme cultural, esportiu, l'agroculturisme o l'ecològic.
- La creació de zones d'oci, discoteques o locals renouers i molestos fora dels centres turístics amb la prohibició de noves instal·lacions de zones hoteleres i residencials: Així mateix es preveu al pla, la creació del màxim de zones vianals possibles, allà on tan sols els mitjans mecànics imprescindibles fossin autoritzats a circular.
- L'anàlisi que es dedica als nostres recursos territorials. El document reflexiona sobre el caràcter limitat dels nostres recursos i fa un inventari sobre les possibilitats reals dels terrenys en procés

d'urbanització perquè, avui per avui, hi ha en marxa projectes amb una capacitat de població que mai es podrien absorbir. Segons Munar és molt important que el POOT contempli les possibles canalitzacions i conduccions d'aigua perquè a una comunitat turística com la nostra aquest és un tema prioritari. Podem estar segurs que no vendria cap turista a Balears si tenguéssim restriccions d'aigua. **UM**

Carta oberta a Francesc Berga i Picó

Benvolgut amic Francesc:

He llegit la teva carta de 25 de novembre publicada a *El Día del Mundo* i a altres diaris de Ciutat dirigida al senyor Torrents Lladó, on demostres tenir un gran afecte i sentiment per la seva mort. El darrer paràgraf diu així: "El fills i els seus amics tenim l'encàrrec de fer que Joaquim sia present com si res no hagués passat. Per tot això i després de 21 anys que tinguérem amiatat, ara sols dir-te: Gràcies, Xim!"

Tot això em fa pensar, Francesc, en aquells vuit o nou anys que fores gerent de la nostra estimada i extinta C.A.P (Cooperativa Agrícola Poblada), on jo i la majoria de poblers tinguérem amb tu contactes de relació i amiatat. Record molt bé aquestes famoses festes pageses, aquelles festes taurines que tanta ressonància tenien aquí i a fora de Mallorca, on tu amb la teva gosadia feies de *torero* com un vertader professional. En lloc de *torear* el bou, *toreaves* els socis de la C.A.P. Que te'n recordes, Francesc?

Aquells sopars multitudinaris i aquelles bauxes amb tota casta de peix bo per sant Antoni i per altres festivitats, als quals convidaves tota la cort celestial de Mallorca i d'altres indrets de l'Estat espanyol, mentre els socis ens havíem de pegar un toc al barram, és a dir, dejunar, i si qualcú gosava de protestar, ens donaven un insult que ens feia posar la coa entre les cames. Tu saps que això és ben cert. Te'n recordes? I nosaltres, els socis, a fer el ferreret!

Per tot això, Francesc, jo i tots els poblers no et podrem oblidar mai, perquè el que està agreujat, sempre hi pensa. Com no em queda altra cosa per dir, i encarà que sia contradictori, et diré: Gràcies, moltes gràcies Francesc. **Guillem Crespi i Pons, sa Pobla, desembre de 1993.**

**MALLORQUINS!
MALLORQUINES!**

**PER NADAL I DURANT TOT
L'ANY,
COMPRAU PRODUCTES DE
MALLORCA!**

SÓN ELS MILLORS DEL MÓN!

És una suggerència de L'ESTEL DE MALLORCA
El diari dels mallorquins

**ELS MIRACLES D'EN
JAUME JOAN BOVER!**

**LES MANS
QUE CUREN!**

C/. Joan Alcover, 10, entresol.
Tlf.: 46 44 00 Ciutat de Mallorca

**INSTALACIONES
ANTONIO**

**ANTENAS COL·LECTIVES
VIA SATÈL·LITE
PORTERS ELECTRÒNICS
ELECTRÒNICA EN GENERAL
Carrer Cervantes, 18 - B
Telèfon 73 43 04. 07013 Santa Catalina**

TINTORERIA LADIV
Som especialistes en:
Catifes - Ant - Pell
S'estiren tapetes
Avinguda Argentina, 85
Tlf. 73 80 57. 07011 Ciutat de Mallorca

Què opinau de l'arribada del Corte Inglés i d'Alcampo?

Catalina Vera (Festa). No hi ha camp per a tants de negocis, a Mallorca. No estic gens contenta amb en Canyelles, que ha autoritzat aquestes grans superfícies. Jo sempre vot partits nacionals de Mallorca.

Josep Claramunt (Els Armaris). Aquesta gent obri els diumenges. Arribarà que tothom haurà de fer feina en diumenge.

Catalina J. Cabrer (Macami). El PP tindrà una bona baixada. Els comerciants no n'estan gens contents.

Maria Abraham (Mallorjoia). Això és dolent per als mallorquins. Aquestes empreses s'enduen els doblers a fora.

Gabriel Navarro. **Reillotgeria Garcia**. Aquesta gent del PP que ho ha autoritzat no estima Mallorca ni els malloquins. Els partits centralistes estan a les ordres de Madrid. Hem de votar partits nacionals mallorquins.

Winston Robins (Majorista en robes). No veig futur per als meus fills en aquest ofici; estic cercant un restaurant o un altre negoci. Els qui comanden a Mallorca s'han venut a les grans multinacionals; els comerciants mallorquins els han de castigar votant partits nacionals de Mallorca.

Iolanda Martín. **Rebeca**. Aquesta gent del PP que ha autoritzat aquestes grans superfícies no mos estima ni mica. Jo votaré el PSM, que ens defensarà.

Joana Martínez (Omagio). Aquesta gent s'enduen els doblers a fora de Mallorca i la terra s'empobreix; aquesta gent que comanda no estima Mallorca. Hem de votar partits nacionals mallorquins com el PSM, UM, o ERC que units al PSOE poden tirar en Canyelles i els seus a l'oposició. A mí, m'agrada Esquerra Republicana de Catalunya, m'agraden els catalans.

Lluís Gastalver (Comercial Gastalver). La truita a repartir no dona per a tanta de gent. Els polítics mallorquins afavoreixen aquestes grans superfícies. Els mallorquins, especialment els comerciants, hem de votar partits nacionals mallorquins, que no ens defraudaran com ho fan els partits nacionals espanyols.

Antònia Puigserver. **Butiga Llimona**. Aquesta gent del PSOE sen duu tots els doblers cap a Madrid i noltros arribarem a no poder menjar. El Corte Inglés ens farà molt de mal. Tots hem de votar partits nacionals mallorquins que defensin la nostra terra.

Antonia Sanç. Aquesta gent que comanda va contra els mallorquins. La darrera vegada no vaig anar a votar. A partir d'ara, votaré partits nacionals mallorquins a veure si entre tots fotem a fora aquesta gent del Govern Balear.

Mateu Barceló (Recanvis Llevant). Aquesta gent que comanda no estima Mallorca. Hem de votar partits nacionals mallorquins com Unió Mallorquina. Hem de pensar amb el cap i hem de defensar lo nostro.

Gabriel Pomar (Ex-batlle de barri de Santa Catalina). Aquestes grans superfícies s'enduen els guanyos a França i a Espanya i els mallorquins arribarem a no tenir res. Aquesta gent que comanda a Mallorca ha fracassat.

Vicenç Coves. **Mecànic**. Aquesta gent sen duu els doblers a fora de Mallorca. Hem de votar partits nacionals mallorquins que mirin per noltros. El PP va contra els interessos dels mallorquins.

Mercè Carvajal. **Butiga Look**. El Govern balear hauria d'ajudar al comerç mallorquí i fa tot lo contrari. No estic gens d'acord amb aquesta gent que comanda a Mallorca.

Joan Pol. **Xasco**. No estic d'acord amb aquests que comanden a Mallorca i han autoritzat aquestes grans superfícies.

Virgilio Garcia (Ferreteria). És un desastre. Aquesta gent s'enduen els doblers a fora. No crec que els botiguers tornin a votar el PP, que ha autoritzat aquestes grans superfícies.

David Cruz (Microsort). Això perjudica el comerç mallorquí. Aquesta gent del Partit Popular no estima Mallorca quan autoritza aquestes grans superfícies. Els mallorquins hem de votar el PSM o UM, que defensin i estimen Mallorca.

Mari Carmen Robles. **Anabel**. Aquesta gent del PP que comanda a Mallorca no estima als mallorquins. Jo, ni el PP ni el PSOE vull. Votaré partits nacionals com Unió Mallorquina.

Dolores Lanzas (Casa Guillem). Aquesta gent que comanda no està bé del cap. Es venen a les grans empreses de fora i fan que Mallorca torni pobra. Hem de votar partits nacionals mallorquins que ens defensin.

Enric París (Botiga Garabato). Hem de votar partits nacionals mallorquins i fote fora el Partit Popular, que ha autoritzat aquestes grans superfícies.

Joan Serra (Rosablava). Aquesta gent fa molt de mal al comerç mallorquí i fan que se'n vagin els doblers a fora, empobriment Mallorca. Jo sempre vot partits nacionals mallorquins.

Catalina Salas (Persianes). Aquesta gent que comanda no estima els mallorquins. Haurem de tancar les botigues. No el votaré mai més, el Partit Popular.

Lluís Garrido (Tapisseries). Aquesta gent que comanda són uns corruptes venuts a les grans empreses forasteres. Aquests polítics han perdut la meua confiança.

Francisca Sastre (Mafra). Els *manteross* són el principal problema dels comerciants de Can Pastilla. Conviden la gent als seus autocars i la s'enduen a les perles, a les sales de pell, les mantes, el corall... Els fan un rentat de cervell i els escuren les butxaques.

Aina Horrach (Teixits i moda). Els mallorquins som ben curts: votam partits espanyols que van contra els nostres interessos. Hem de votar partits nacionals de Mallorca i hem d'anar plegats amb els valencians i catalans si volem surar.

Magdalena Reinés (Aren). Mataran el comerç mallorquí. Aquesta gent del PP que ha autoritzat, s'ha guanyat que els comerciants no els votin mai més.

Propietaris Floristeria La Camelia. Noltros votam al PP i llavors mos enfonsa amb aquestes grans superfícies. Votarem Unió Mallorquina, que són dels nostros.

Germans Abad. Radio servici. Afortunadament tenim edad per jubilar-nos i tancarem la butiga. Aquesta gent del PP que comanda no mos estima gens. Se mereixen que ningú els voti.

Angel i Maria Josep (Videoclub). Aquesta gent que comanda no mira pel poble de Mallorca. Hem de votar partits nacionals mallorquins que defensaran Mallorca.

Germans Llabrés (LLabrés Home i Dona). Els comerciants mallorquins són tan beneïts que seguiran votant el PP, que ha autoritzat aquestes grans superfícies.

Els amos de Can Manresa. Aquesta gent del PP que comanda a Mallorca no té vengonya ni cap ni peus. Hem de votar partits nacionals com Esquerra Republicana de Catalunya que defensa Mallorca.

Propietàries Botiga Josefina. Aquesta gent que comanda ha venut Mallorca a les grans empreses forasteres i la terra torna pobra de cada dia més. Hem de canviar de govern votant partits nacionals mallorquins, si ens volem salvar.

Isabel Serra (Pastissera). Aquest gent s'enduu els doblers a fora i Mallorca torna pobra. Hem de votar partits nacionals mallorquins que defensaran Mallorca.

Matrimoni Font-Bosch. Confeccions. Aquesta gent que comanda mos ha ofegat. Hem de votar partits nacionals mallorquins que, si ho fan tan malament com els espanyols, al manco seran dels nostros.

Guillem Rosselló i filla (Videoon). No podem dir que estiguem contents amb el Partit Popular, que ha autoritzat aquestes grans superfícies. Estam decebuts amb la forma de procedir el Govern Balear i del Partit Popular.

ARMEN LÓPEZ FERREIRO

REPRESENTACIONS DE CONFECCIÓ
MODA PRONTA
Carrer Indústria, 27. Tlf.: 28 64 70
Fax 454615. 07013 Ciutat de Mallorca

FERRETERIA GARCIA

Els oferim un ampli assortiment en:

- Material elèctric
- Adrogueria
- Jardineria i fontaneria

Carrer Emili Darder, 55
Tlf. 45 76 68. 07013 Ciutat

HORRACH X MOYA

Galeria d'Art
Fins el 10 de gener
Gran exposició
NADAL I REIS
Carrer de Catalunya, 4
Telèfon 73 12 40. 07011 Ciutat

Divina illa mallorquina

Climent Garau i Salvà

L'illa mallorquina és una cosa preciosa, és com la jove hermosa que la pretén un marquès, no li farà falta res de brillants, també pulseres, vestit cenyit de caderes cos esvelt l'afavoreix.

Sa nostra Mallorca té tota cosa necessària si n'hi feim un inventari, vos convencereu molt bé, l'aigua de per tot li ve del ponent an el llevant muntanyes el fred tapant quan fort del nord d'allà ve.

Platges, cales i pinars a on cantes ses xigales, el terreny fa entrades aficant-se per moltes parts, se compten a centenars de platgetes curioses, se troben les gents gojoses quan allà s'hi van banyant.

Santanyí té un racó molt digne d'alabar

hi fa allà bon estar a la cala Mondragó, uns pins de gran proporció que molta gent cobrirà si a baix d'ells voleu menjar, donen dret a tot senyor.

Allò és el cel en vida i sa gent disfrutará l'aigua s'estopejarà que t'ofereix la carícia, un braç d'aigua s'afica és un brancam de la mar que en el bosc fa arribar oferint la seva brisa.

Aquella aigua quieta que t'arriba a tot moment no és mai impertinent, s'ona no hi penetra, d'arena blanca completa sa vorera està servida, tot resulta alegria, la gent roman satisfeta.

T'hauries de conservar verge tu durant molts d'anys, els teus hermosos encants no s'haurien d'espanyar

ja que Déu te va donar aquest tan gros privilegi, això és pura sentència pel teu brillo demostrar.

Des mando seràs temptada per poder-te urbanitzar, no se mira d'espanyar sa fauna per Déu creada, de fet, sa moda ha entrada d'anar a convivència cada qual fa sa sentència els milions l'han ofuscada.

Per què s'ha de destrossar aquell cúmul de bellesa que Déu amb seva destresa a tots nos ho regalà? Aigua li proporcionà pel seu créixer en tot moment i una verdor imponent per nostres ulls alegrar.

Per què sa humanitat nos resulta tan salvatge contra sa natura vaja cremant mates i pinars? El conillet morirà, la cega i la perdiu

enque faci es cap viu el foc a ell matarà.

Per lo tant s'autoritat ha demostrat lo que és, a lo que més procedeix són els *gastos* augmentar, a tota gent controlar en màquines sofisticades i moltes gents *empleades* que s'hi van a recrear.

Aquell esperit que hi hagué de molts d'anys bastant enrera tothom duia sa quimera de conrar el sementer, plantava el garrover, ametller i la prunera, la garriga que guapa era i vinya pel seu bon vi fer.

El mallorquí estimava terra que el Rei conquerí, seva consigna complí com sa cosa més sagrada; a tot moment vigilava que no entràs foraster, per ses penyes s'algerer tot moment guerra li dava.

El català se parlava llengua que deixà el bon rei com so de bon cascavell cap moment se descuidava, sa tradició conservava amb tota pulcraritat, es davant i es veinat amb tot treball s'ajudava.

Cap incendi mai hi hagué a dins la verge garriga, el pi i mata creixia així com Déu lo volgué, del continent tord vengué per menjar son olivó llentiscle, també cucó de baix de terra tregué.

El mallorquí lluitarà de pensar seva existència posant tota resistència per ella poder salvar, ningú cap força tendrà perque lo du dins el cor, hereu de qui me sent jo enque em vulguin trepitjar.

Felicitats

A la Ciutat de Betlem és nat dins una establia un Minyó ros i blanquet fill de la Verge Maria.

D'alt l'estable hi ha un estel, sa lluentor fa de guia, els tres Mags venguts d'Orient vers l'estable hi fan estada.

Si el vint-i-cinc és jorn de joia, la nit del cinc ho serà d'il·lusió i fantasia.

Arreu del món no s'hi pot trobar, parella més unida que quan van plegats, Nadal i Epifania.

En Vicenç de Son Rapinya

Jardí vivent

Dins Ciutat hi ha un jardí què no té res a envejar al de la quarantena; del de Raixa, ja no cal parlar.

Tot curull és de roselles, de Mallorca les més belles que en el món hom pot trobar.

Al bell mig de l'hivernacle, s'hi veu un màgic guardià, té la pell tota verdosa, sa còrpora és talment la d'un drac.

A l'altre indret de l'umbracle, una icona es pot destriar, i veure la formosa ALOMA tota dolçor i matriarcat.

En Vicenç de Son Rapinya

Una sitja a sa plaça

Com la flor dels ametlers mullats per forta calitja Son Ferriol té una sitja ben pensada pels brusquers.

Que després de berenar, aquest gent pensa molt, menjant col i molt de llom esclata-sang, qualche tort, i qualche glop de *sifon* just just per no rebentar.

Una sitja cultural com una taula rodona, que si a damunt hi ha cabal, ni jutge, ni *concejal* pensaran en el jornal per estar-hi una estona.

Pareix que el nostre rector, amb això també ha pres part per arribar a més repart de sa venda des carbó.

I si no hi ha res de nou fins la setmana que ve, que de sa sitja glosaré les notícies que tendré de l'amo del bar Son Ferriol.

Es Canari Ros

Son Ferriol ja té foc

A les onze del matí després de missa haver anat, amb s'estómac arrufat, sa plaça se mos omplí.

Cinema, retrats, moviola els *flash* per mi flamejaren, com sempre tard arribaren els de Televisió Espanyola.

Per una escala de pi amb les sabates de goma preparat per dur a bon fi tercera o quarta *intentona*, segons en Prieto va dir.

Que sa cultura va en baixa se posaren messions que per encendre els tions, s'han cremat ses subvencions de tot el noranta-quatre.

Jo no vos vull cansar massa i ja m'atur de glosar aquesta sitja està assegurada damunt plaça i si l'heu de visitar depressa que es carbó ja està cansat de veure menjar i que sa fam no els espassa.

Es Canari Ros

JA HAN SORTIT ELS VIDEOS
PREFERITS DELS TEUS FILLS
EN CATALA!

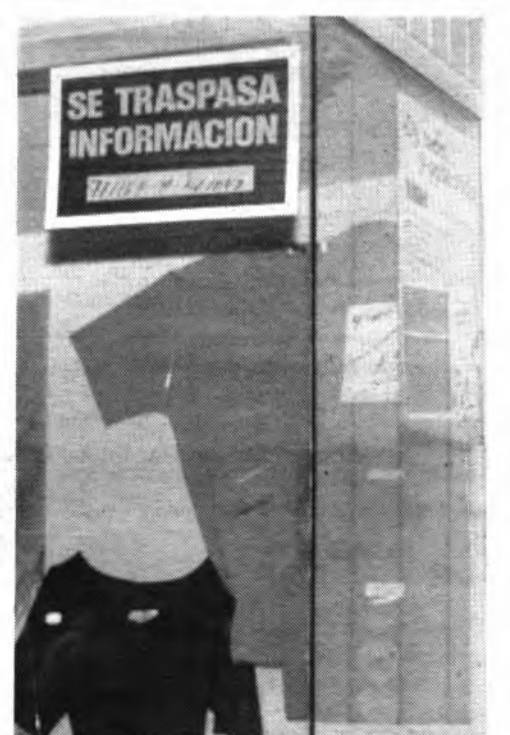
A LLIBRERIES I
VIDEOCLUBS
DES DE
NOMES 1995 PTA

ASTERIX
LUCKY LUKE
POPEYE
EL LLIBRE DE
LA SELVA
VIATGE A
MELONIA
...I MOLTS MES!

EDICIONS DE LA MAGRANA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

La política del Govern balear contrària al comerç mallorquí, comença a veurer-se. Molts de comerços de ciutat i de la Part Forana tanquen per sempre.

RESTAURANT MILLOR
 El «chapeau» dels menús
 Dies feiners, 650 ptes. Diumenges i festius 975 ptes.
 Carrer Espartero, 26. Santa Catalina

BAR CENTRAL
 Menjars, tapes variades
 entrepans
 Son especialistes en paelles
 Menú del dia a 600 ptes.
 C/. Cardenal Rossell, 80
 Tlf.: 26 10 39
 Coll d'en Rabassa

FLORS LA CAMÈLIA
 Flors i plantes selectes
 Rams de núvia - Corones
 Centres - Rams - Flors de tela
DECORACIÓ JARDINERIA
 Telèfons 28 36 41 - 28 55 42 - 27 04 04
 Telefax 736670
 Carrer Fàbrica, 2 - 07013 Santa Catalina

RESTAURANT S'HOSTALOT
 Menú dies feiners 650 ptes. Cuina mallorquina.
 Porcella rostida. Escaldums. Carn torrada.
 Camí Vell de Sineu, km, 5. Tlf.: 42 87 12.
 S'Hostalot

BIMONT
 Bicycletes de muntanya
 Venda - manteniment
 recanvis - accessoris
 Plaça del Progrés, 19
 Tlf. 73 18 66. Fax 450505
 07013 Santa Catalina

CANAL 26 GALAVISION
 Necessita locutors,
 entrevistadors i
 gent del món de
 l'espectacle i de
 l'art
 Tlf.: 49 11 11 - 26 96 17

CHINA RESTAURANT ORIENTAL
 C/. Joaquín Verdaguer, 12
 Arenal - Tel. 26 67 21
 Palma de Mallorca
 ESPAÑA

zoldos
FRAU
 Carrer de Manacor, 121 C.
 Tel.: 27 85 18.
 07007 Palma de Mallorca

Restaurant Cas Carbone Dimarts tancat
 Ctra. Manacor, Km. 28 - Tel. 64 65 04 - 07230 Montuiri

RESTAURANT SES COVES DE GENOVA
 BACALLÀ AMB SANFAINA - MONGETES AMB BOTIFARRA -
 VADELLA AMB BOLETS I ALTRES DELICIES DE LA
 CUINA GIRONINA.
 APARCAMENT PRIVAT
 DILLUNS TANCAT
 C/. Barranc, 45 Tlf. 40 23 87 GENOVA

Els Vuit Vents
 BAR - MESÓN - RESTAURANTE
Especialitat en cuina mallorquina
 Carn a la graella i pizzes
 Convits màxim 80 persones
 Carrer Vicari J. Fuster, 265 A
 Tlf.: 24 46 49. 07007 Es Molinar

BAR - RESTAURANTE Andreu
 Som especialistes en:
 Arròs brut, paella, cordon blue,
 bistec al pebre bo, sípia, conill a l'allet, llenguado menier, carns i peix en general.
 Carrer de la Grua, 6. La Ribera Can Pastilla.
 Sortida 2 de l'autopista (dimarts tancat)

Carns al caliu, frit mallorquí, pa amb oli.
 Demanau la nostra pinya colada importada del Carib. C/. Pare Bmeu. Salvà, 16. Tlf.: 49 08 55.
 Les Meravelles

FORN DE SANT JOAN

 Bar Restaurant LA PETITA
 CUINA DE MERCAT
 Reserves: 72 84 22
 Sant Joan, 4 - Ciutat

Bar Restaurant Pizzeria
CAN LLUC
 Menú del dia
 Servei a la carta
 Tapes variades
 Entrepans
 Carrer Despuig, 7
 Tlf. 28 01 35
 07013 Santa Catalina

PARRILLA - GRILL Bar CAN TORRAT

 Especialitat en carns al caliu.
 Graella a disposició dels clients
 Camí de les Meravelles. Sortida 3 de l'autopista.
 Tlf.: 26.20.55. S'Arenal de Mallorca

Plaça Pius XII, 7. Ciutat
 Entre els balnearis 8 i 9 s'Arenal
 Port del Mar s/n Palma Nova

Esdres i Nehemies (i II)

En ambients religiosos sovint sentim a dir que "no hem de mesclar política i religió" o expressions semblants. Tanmateix, ja deia Desmond Tutu que no entenia quina Bíblia llegien aquests creients. En efecte: la Bíblia és curulla de jutges, reis, governants; en definitiva, "de polítics". El nom està ara ben desprestigiada i sens dubte per causes molt sòlides. Però deia Winston Churchill que cada poble té el govern que es mereix (i a Romans llegim que l'autoritat ve de Déu) i els polítics d'un poble són de la mateixa pasta que els seus ciutadans. D'ençà molts d'anys les societats europees manquen de bon lideratge: els polítics hi són gestors i sovint comerciants. Han fet falses promeses de benestar il·limitat, han apartat "els idealistes" i han renunciat a liderar les aspiracions més nobles dels ciutadans. Simplement gestionen l'egoisme col·lectiu. Ara mateix, amb la carnisseria bòsnia a les portes, es creuen de braços i se'n desentenen com quan la guerra civil espanyola. Jugar a l'estruç no acaba mai bé. A falta de lideratge democràtic, poden sorgir esperpèntics cabdills dels quals a Europa ja tenim tràgiques experiències. Si abans han gestionat l'egoisme ("don't disturb") ara que entrem en crisi, els ciutadans addictes a tal egoisme poden posar-se histèrics i bramir per algun cabdill "carismàtic" que els faci creure que lligaran els gossos amb llonganisses. La gent té mala memòria i no fos d'es-tranyar.

Però el problema no és la política en ella mateixa. Martin Luther King i Gandhi són exemples de líders "idealistes" però sòlids; de "polítics", recents encara, que guien el poble desinteressadament a millors camins, sota el temor de Déu. Aquesta mena de "polítics" ens calen. I Nehemies n'era un.

A Neh. 1:4-11 llegim que comença la seua actuació política amb dejuni i pregària, que és com s'han d'escometre les grans empreses espirituals. La recerca de cooperació (2:17-18) és essencial i Nehemies crida als seus conciutadans: "Veniu a reconstruir la muralla de Jerusalem i que no hàgim de passar més aquesta vergonya". Els enemics dels jueus li diuen: "Què és això que féu? Us rebel·leu contra el rei?" (2:19) Quantes vegades no hem sentit els catalans acusacions semblants pel simple fet de voler parlar la nostra llengua a ca nostra? Però Nehemies els respon: "El Déu del cel ens farà reeixir. Nosaltres, els servents d'Ell, posarem mans a l'obra. Vosaltres no teniu part, ni dret, ni records de Jerusalem" (2:20). Al capítol 3 llegim sobre el reclutament de totes classes, que pot ésser tipus de la importància d'una organització completa.

Els enemics dels jueus bramulen: "Què fan aquests miserables jueus? Tornen a construir? Oferiran sacrificis? Faran reviure aquestes pedres amuntegades en la pols i totes calcinades?" (4:2). Se'n riuen amb ansietat, desconfiança i menyspreu, i els consideren relíquia de passades glòries: com quan els catalans parlem d'Almansa o del Dret Civil català, que volem recuperar, els nostres enemics criden, amenacen, ens insulten, ens diuen reaccionaris i subversius alhora: igual li ho feien a Nehemies, conhortem-

nos! "Només que un xacal pugui sobre aquest munt de pedres, caurà tot a terra" (4:3). Però malgrat Tejero, Milans i tants d'altres, no caigué pas la represa.

L'escarni (2:19) és vençut per la confiança en Déu (2:20). L'ira i el menyspreu (4:3) per l'oració i el treball ferm (4:4-6). L'atac conspirador (4:7-8) per la vigilància i la pregària (4:9). El desànim dels amics (4:10-12) pel valor constant (4:13-14) i les bones precaucions (4:10-17). "De fet, quan vingueren els jueus que vivien amb ells, ens repetien deu vegades: "Pugen contra nosaltres de tot arreu on viuen" (4:12). Quantes voltes no hem escoltat també els cristians catalans aquestes expressions de derrota i claudicació? I pitjor encara: ho hem pogut dir nosaltres mateixos.

Un altre greu mal que desfeia la societat jueva, la cobejança egoista i la injustícia social (5:1-5) és vençuda per la reprensió, l'abnegació i una ferma solidaritat (5:6-17). En realitat, un poble oprimat és un poble que es deixa oprimir, que no ha après el civisme de la solidaritat interna: que no és solidari amb ell mateix. Però la societat civil catalana s'ha anat enfortint i ara ha d'enfortir una xarxa de solidaritats amb València, Mallorca i els altres racons polsegosos de la nació.

A 5:14-19 llegim de la generosa disposició de sacrifici del dirigent. Nehemies no tenia cap poder militar per recolzar les seues ordres, sols podia predicar amb un exemple de treball i abnegació, tot inspirant un desig de treballar. Ell mateix bastí la muralla i feia guàrdies amb els altres (4:21-23). Un bon dirigent ha de tenir metes concretes, ha de treballar de valent però sense ésser "treballa-addicte", ha de saber delegar, preveure els problemes i atacar-los prest. Com explica Bergson a *L'alè Vital*, el "místic" va de l'èxtasi a l'acció: Aquestes persones arriben a trencar allò que Bagehot deia "l'escorça de l'usatge". Tot seguit cal un doble esforç: el de l'inventor i el de la societat per adoptar l'invent. La societat pot adaptar-se en un estadi superior per ensinistrament social o per imitació espiritual.

Però els enemics segueixen intimidant (6:1-9) i envien un provocador, a qui han subornat, a Nehemies per fer-lo pecar i desprestigiar-lo (6:10-14). Hi fracassen, l'obra és finida i els enemics queden bocabadats (6:15)

Al capítol 8 hi ha una exposició de la llei divina, una bona teologia no gens elitista, la que adapta la Paraula de Déu a la mentalitat i situació de cada poble i època sense manipular-la: "Llegim el llibre de la Llei de Déu d'una manera clara i n'exposam el sentit, per tal de fer-la entenedora la lectura" (8:8)

Al capítol 9, Versos 24 al 37, hi ha una interessant exposició històrica del cicle supèrbia ("hybris") —desfeta-opressió—alliberament—. És la confessió dels sacerdots i els levites que firmen pacte. "Avui nosaltres som esclaus, i ho som al mateix país que Vós donàreu als nostres pares perquè menjassin de ses collites i fertilitat. Ses collites abundants són per els reis que heu posat damunt nostre per culpa dels nostres pecats, i que disposen al seu grat de les nostres persones i bestiar. La nostra situació és desgraciada!" (9:36-37). Ells es planyien igual que nosaltres ho feim, ara i ací per l'espoliació fiscal. La causa: el pecat; nacionalment visible de la mandra, deixadesa, insolidaritat, etc, en la pròpia consciència nacional (això ho diem per als qui no volen creure en el terme "pecat" que significa "error vital", "no encertar el tir" en l'original bíblic).

Al cap.10 parlen de l'anyada sabàtica i de les primícies, i al 13 de les reformes socials i religioses. Disortadament, però, una temporada que Nehemies tornà amb el rei (13:6), ja hi ha un d'espavilat que fa de les seves. Finalment, Nehemies es mostra ben

contundent en afers lingüístics i no tolera el bilingüisme (13:23-25), sinó que exigeix el jueu com a única llengua de Judea. Si ho sabessin els de la premsa agitadora de Madrid contra la preponderància de la nostra llengua a ca nostra! "Els purifiqui, doncs, de tot el que era foraster i vaig restablir els ministeris dels sacerdots i dels levites, cadascun segons el seu ofici... Déu meu, tingueu-m'ho en compte, per al meu bé" (13:30-31). Amén. **Ajuda Evangèlica**

Antoni Vera, nou president de Santa Catalina

Permors de la manca de democràcia i a la política personalista del president de l'associació de veïns de Santa Catalina, Francesc Alemany i Torres, la majoria de membres d'aquesta entitat decidiren convocar assemblea general extraordinària a fi de destituir l'esmentat senyor Alemany.

A aquesta assemblea, els socis de l'entitat també decidiren donar-se de baixa de la Federació d'Associacions de Veïns de Ciutat i integrar-se a la Federació Ciutadana d'Associacions i Entitats

Ciutadanes.

La junta directiva de l'entitat va quedar constituïda de la manera que segueix: president, Antoni Vera; vice-president, Antoni Joan; secretari, Francesc Coll; tresorera, Joaquina Gálvez. Els vocals són Dolors Rubiejo, Concepció Oriola, Antònia Espineta, Josep Ocaña, Josep Gil, Carmel Cortès, Octavi Cantalapiedra, Lluís Ocaña, Jaume Roca i Oleguer Serra.

En Pere Felip queda com a president d'honor i portaveu de l'associació. **Redacció**

A ses monitores catalineres

LLadre que és afinat es negoci li va en popa, monitores, callau i menjau coca des doblers que no heu cobrat.

En Tomeu Nyonyo

Motocicletes clàssiques
Restauració-reparació
i vendes

**LEGENDARY
BIKES**

**Recanvis i accessoris
Som especialistes en:
Norton - Triumph
BSA - Harley Davidson**
Carrer de Sant Matgí, 76
Tlf. 28 42 85. Santa Catalina

És l'amo del restaurant Millor del carrer Espartero de Santa Catalina. Aquest restaurant é sel millor de ciutat en menús econòmics. Per 700 ptes. els dies feiners i 975 els diumenges, podeu triar de 6 primers i 6 segons.

És l'amo del restaurant Can Lluc de Santa Catalina amb el seu cuiner. Fa arrossos, llom amb col i gran varietat de tapes. El menú val 700 ptes i es pot triar d'entre cinc primers i altres tants segons.

Els ho diuen així...

"La no-violència és la llei de la nostra espècie, així com la violència ho és de les bèsties. L'ànima de la bèstia està adormida i no coneix altra llei que la de la força física. La dignitat de l'home implica obediència a una llei més alta, la força de l'esperit." (Gandhi)

"La Força pot servir qualsevol fi, però la No-violència o Força de la Justícia només pot servir la Justícia." (Lanza del Vasto)

"L'home que es veu obligat a reconèixer davant de si mateix que no té raó, no pot continuar la lluita." (Gandhi)

"La violència és l'energia que detura l'energia. En la violència el resultat és sempre una resta. La missió de la no-violència no és suprimir els conflictes o suprimir una de les forces en litigi. La seva missió és de sumar forces contràries, com dues forces contràries sumen les seves accions en fer girar un volant." (Lluís Maria Xirinacs)

"El fi està contingut en els mitjans com l'arbre en la llavor." (Gandhi)

"He d'oposar-me a tot intent de guanyar la nostra llibertat pel camí de l'odi, la malícia i la violència que ha caracteritzat els nostres opressors." (Martin Luther King)

"Les bones causes no justifiquen els mitjans dolents, sinó que són els mitjans dolents els que fan malbé les millors causes." (Lanza del Vasto)

LA NOSTRA LLENGUA

A L'ESGLÉSIA

DEU SALVE
EL NOSTRE
POBLE ! ! ! !

"L'amor és el poder més resistent del món sencer. Aquesta força creadora (...) és l'instrument més poderós que la humanitat pot trobar mai en la seva recerca de pau i seguretat." (Martin Luther King)

"Si tornes mal per mal, no esmenes el mal, sinó que el redobles." (Lanza del Vasto)

"No podem, en consciència, obeir les vostres lleis injustes, perquè la no cooperació amb el mal és -com la cooperació amb el bé- una obligació moral." (Martin Luther King)

"El no-violent és el que s'adreça a la consciència. Si per tal de desvetllar la consciència dels furiosos convé la calma, els sorprendrà amb la seva humil serenitat davant els insults, i si per sacsejar els inerts són millors els crits, les injúries i els cops, trobarà el coratge de la ira.

El no-violent premedita l'atac, i es posa a la carretera o agafa el tren o s'embarca per anar on s'està realitzant l'atrocitat o l'abús i, per donar testimoniatge, eleva la seva protesta i crea l'incident i l'es-càndol.

Combatre l'enemic és la manera de servir-lo, honorar-lo i salvar-lo. I aquest combat s'ha de dur fins al final, que no és la victòria ni el botí, sinó la Reconciliació." (Lanza del Vasto)

Na Maria del Carme López i na Felician Segura, regenten una butiga majorista de modes de senyora. Distribueixen les marques Haliza, Repente, Parc Aveniu i altres de punt italià i confecció de París. Moltes butigues de Ciutat i de pobles se proveeixen a aquesta butiga del carrer dels Molins de Santa Catalina.

10 principis de la No-violència

- És més important la Veritat absoluta que la pròpia veritat. Tothom té una part de veritat i de raó. Absolutitzar la pròpia i ignorar la dels altres és el camí segur cap al conflicte mai resolt. Cal estar obert a la veritat que hi ha en l'altre i reconèixer-la.
- És més important la Justícia universal que el propi interès. Sovint les idees i raonaments són tapadores de desigs i interessos. Cal ésser molt rigorós i crític amb un mateix per tal d'esbrinar quina part d'allò que defensem és objectivament defensable i renunciar a la que no ho és.
- Les accions poden no ésser respectables, però les persones sempre ho són. L'altre és sempre una persona com jo i mereix tot el respecte independentment de la seva conducta.
- El mal i la destrucció de l'altre són incompatibles amb el respecte a la persona i no són mai acceptables ni com a finalitat ni com a mitjà. Cal treure l'odi i l'esperit destructiu de les accions i intencions.
- D'un mitjà dolent mai no en pot sortir un bé i menys encara un bé estable. La violència engendra violència i, a més d'inacceptable, és un criteri absurd de resolució dels conflictes i mai no els resoldrà definitivament. Amb la violència guanya el més fort, no el més just.
- L'eficàcia immediata és un bé, però no el primer ni el més important. L'ètica ha de prevaler sobre l'eficàcia. Només així la nostra acció serà realment eficaç a la llarga.
- L'única solució d'un conflicte és la reconciliació i l'acord. Aquest ha d'ésser l'objectiu principal. D'aquí se'n derivaran moltes conseqüències positives per a tothom. Però si aquestes conseqüències les cerquem com a finalitat principal o si la reconciliació la veiem com a un mer mitjà per obtenir allò que volem, la nostra acció estarà viciada d'arrel i no donarà bons fruits.
- Ésser no-violent no és el mateix que no ésser violent. La no-violència no és pura passivitat, és sobretot una actitud positiva d'oposició al mal i a la injustícia però amb mitjans bons i justos.
- La força de la Veritat, la força de la Justícia, la força de l'Amor són les armes del no-violent. El no-violent oposa la força de la raó a la raó de la força.
- El no-violent no s'inhibeix, no pega ni amenaça, no manifesta por, sinó calma i fermesa, si cal rep els cops amb serenitat, no calla sinó que insisteix en la seva opinió i es mostra disposat a solucionar el conflicte d'una manera racional i justa.

BOTIGA **OMAGGIO**
Moda de senyora
Carrer La Balanguera, 4
Tlf. 73 16 81 - 07011 Ciutat

PETITS ANUNCIS

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Pedreres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat.
Cada paraula, 20 pessetes.

BORSA INMOBILIARIA

PARTICULAR ven àtic al carrer General Riera. Una habitació doble, menjador, bany, entrada ampla, cuina fusta del nord, terrassa convertible en saló, gas ciutat, porta blindada, terrassa. 5.000.000 ptes. Tlf. 639262.

Venc solar a la urbanització sa Torre. Situat quasi a primera línia, vista a la mar, 1.292 m². Preu interessant. Tel 41 21 98.

VENC pis 2 dormitoris, devora el club nàutic de S'Arenal, lluminós, en perfecte estat, particular. 6.500.000 ptes. negociables. Telefonau de 17 a 20 hores al 77 15 16. Demanau per na Francisca.

S'Arenal, particular venc pis; 2 dormitoris, prop del Club Nàutic, en perfecte estat i molt lluminós. Vingui a visitar-lo i es convencerà. Preu 7.500.000 ptes. Tel. 264259.

CAN PASTILLA, planta baixa, cantonada, 280 m, 5 anys d'antiguitat. Bona construcció, 3 dormitoris, bany, traster, jardí. Immob. Pascual. Tel. 72 62 04.

S'ARENAL, apartament de 70 m², 1 dormitori, cuina moblada amb barra americana, sala-menjador, 2 banys, totalment moblat. Preu 3.700.000 ptes. Joan Oliver, tel 12 02 57.

S'Arenal; lloguer pis de 2 dormitoris, sala-menjador, cuina amb electrodomèstics, 1 bany, terrassa, 43.000 ptes comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (1860).

Sant Joan, es ven casa en perfecte estat de conservació; 4 habitacions, cuina, bany, sala-menjador, sala, corral amb cisterna. Tel. 29 60 95 i 56 00 24. Joan-Lluís Gayà.

LA GRUTA, àtic, 3 dormitoris, bany, vista panoràmica. Tel. 45 85 11.

S'Arenal, local en perfecte estat, 115 metres, més 80 metres de soterrani. 60.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

Venc solar de 505 m² a Bellavista de ses Cadenes. Sr. Castellano. Tel 26 12 55.

CALA GAMBA, planta baixa, 3 dormitoris, sala amb xemeneia, 2 banys. 16.800.000. Api Pascual. Tel. 45 85 11.

LLOG pis moblat a l'avinguda Argentina. 190 m². 4 cambres, terrasses, menjador amb xemeneia. Ideal per a compartir. 70.000 ptes. Tel. 792490

Lloc d'aparcament devora l'ambulatori de S'Arenal. Tel. 469610.

S'ARENAL, venc pis, 3 habitacions, bany, cuina, dues terrasses... A la zona de la plaça de les verdures. Tel. 263674.

Bonic terreny a Lluçmajor (Camí d'Alicantí). Cantó 11 m. caseta dos compartiments, a reformar. Pou, possibilitat, llum i telèfon. Tel. 450994. Preu a convenir.

S'ARENAL, àtic 4t pis, 2a línia, 2 dormitoris, bany, sala-menjador amb terrassa, cuina moblada. 5.800.000. Tel. 20 00 07.

S'Arenal, local apart. per a negoci o magatzem, 25 metres aprox. 25.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

COLL D'EN RABASSA, pisos de Protecció Oficial, en construcció, 3 dormitoris, bany, saló-menjador, cuina terrassa, aparcament. Preu 8.200.000 ptes. Entrada 1.000.000. Tel 20 34 11.

Çala Pi, venc solar de 1.246 m². S'hi poden construir 2 xalets adossats. Aigua, llum i tots els serveis. Preu 4.500.000 ptes, tres anys de facilitats. Tel 54 02 63.

Venc pis al carrer Tòquio de S'Arenal. 8.000.000 de pessetes. Tel. 295820.

Deixaria cambra doble a casa compartida, jardí i hortet. Molt econòmic. Preferentment gent jove. A Santa Ponça, urbanització Galatzó. Tel. 671419.

Venc àtic a General Riera. Un dormitori, vestidor, bany complet, saló-menjador, terrassa amb portes corredisses, cuina per estrenar amb fusta de nord. Preu 5.500.000 ptes. Tel. 639181, Bàrbara.

PERRUQUERIES

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

Perruqueria Pep. Unisex. Carretera de Lluçmajor 204. Tel. 49 13 67. S'Aranjassa.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

ANIMALS DE COMPANYIA

Clínica Veterinària S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdaguer, 17. Dematins de 10 a 13. Hora-baixes de 16'30 a 19'30. Tel. Clínica: 49 01 53.

Clínica veterinària. De dilluns a divendres de 16'30 a 20'00. Dissabtes de 12'30 a 14'30. Plaça de l'Església, 2a. Tel. 743854. Coll d'en Rabassa.

VENDES

Venc motor fora borda, nou un Johnson de 14 cavalls. 150.000 ptes. Tel. 546540.

Venc llit de matrimoni, matalàs inclòs, dues tauletes de nit estil provençal. Nou, sense estrenar. Tel. 541449.

Venc revestiment de marbre, de color gris perla, per a foganya de llenya. Ho venc a meitat de preu, per 100.000 ptes. Completament nou. Tel. 79 49 03.

Venc motor "Mercuri", foraborda, de canya curta, 2.2 HP, en bon estat. Preu 35.000 ptes. Tels. 753033 i 755460.

Venc una taula escriptori, blanca, de fòrmica nova. Ideal per una habitació d'una nina o nin. 5.000 Ptes, i en val 10.000. Demanar per Malena, tel. 41 05 42.

Gra. oportunitat: es ven ordinador nou, sense estrenar, a meitat de preu o preu a negociar. Tel. 27 79 90, Marga.

Perduda aliança a la Colònia de Sant Jordi. Gravet 25-7-53; gratificar devolució. Tel. 468111.

Venc Compacte, inclou pletina, discs, cassette, etc. En molt bon estat i a bon preu. Tel 42 76 47.

Venda d'estores saharauis. Per a més informació crida al telèfon 53 44 55, o bé veniu Pollença, a "La Punta", cra. del Port.

Venc grup Electrògen dièsel, 3 Kw, 220 v, monofàsic, motor d'arrencada, perfecte estat. Tel 59 16 33

Venc contestador automàtic, marca Sanyo. Tel. 264 259.

M'interessa comprar les tapes dels setze toms de l'"Enciclopedia Estudiantil" que va editar la casa Sopena als anys seixanta. Demanar per Juan José. Tel. 751527.

PERSONALS

N'Aina i na Maria, dues inqueres de 16 anys, volen correspondència amb al·lots de la comarca. Escriure al carrer Fra Torrents, 75 Inca.

Som en José, tenc 20 anys, vull conèixer senyoreta de 18 a 20 anys per amistat, de moment. Tel. 710087.

MODISTA de 40 anys, fadrina, bons estalvis, encara que aquest sigui l'únic valor que cerques vull casar-me, amb home generós, amorós, sense mal vicis, romàntic. Tel.277990.

DEPENDENTA de 46 anys, 1'73 d'alçada, corpulència normal, molt atractiva, tenc cotxe i apartament propi vora la mar, vida molt sana. Senyor que li agradi l'esport, gran amistat al principi, i després futur matrimoni. Tel.722836.

HOME de 32 anys, treball en una oficina, som bastant senzill. Voldria conèixer senyora o senyoreta, culta, simpàtica i amorosa, per a fins matrimonials. Contactar al 722836.

Jove de 29 anys, fadrí, estudis, d'estatura alta, pis i cotxe. Vull conèixer senyoreta educada, sincera i carinyosa, amb fins matrimonials. Tel. 710087.

Fadrina, aficionada a la música i a la pintura, feina fixa. Vull conèixer jove de 20 a 26 anys amb similars gusts per a sortir junts. Tel. 721494.

Estrangera, moreneta, simpàtica, carinyosa, traductora, aficionada a l'esport, ball i demés. Vull formar parella o matrimoni amb senyor de 36 a 46 anys, sense mal vicis. Tel. 710087.

Viudo de 58 anys, educat, amb casa, cotxe, ingressos elevats. Desitjo trobar senyora. Tel. 710087.

L'ESTEL Tel. **26 50 05**
de Mallorca
L'ORGULL I LA CONFIANÇA
D'ESSER MALORQUINS

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A **L'ESTEL** de Mallorca

Nom: _____ D.N.I. _____
Cognom: _____ TELF. _____

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó.
- Usau lletres majúscules.
- Escriviu dins el recuadre el text.

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 - 07600 - SES CADENES DE S'ARENAL

PER IL·LUMINAR LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA NYEGOS
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

Per enviar o recollir qualsevol sobre o paquet en poques hores.
Urbans, regionals, nacionals, internacionals

Carrer Berlin, 24
Tlf.: 74 33 35 - 36
S'Arenal

PETITS ANUNCIS

Senyoreta de 30 anys, nascuda a Eivissa, fadrina, sense fills, vull contactar amb senyor educat, net i feiner. amb fins formals. Tel. 721494.

Al·lota de 26 anys, alta, simpàtica, de bon veure, culta. Vull conèixer jove bon al·lot, feiner per a sortir-hi i amb fins formals i seriosos. Cridau-me al 710087.

Fadrina, estudiant de pediatria, 23 anys, senzilla i molt agradable; el meu cor està tot sol, necessit amor i tendresa, vull trobar l'home que sàpiga donar-me el que deman. Tel. 206979.

Cuquera, de 50 anys, amb bona presència, fadrina, voldria conèixer senyor de fins a 60 anys, sincer i amable i sobretot fadrí. Tel. 206979.

Cuiner de 39 anys, fadrí, de bona presència. Vull conèixer al·lota de 25 a 30 anys. Som sincer, no m'importa l'estat civil. Cridau-me al 206979.

Fadrí, alt, esportista. Vull fer feliç a una dona interessada en conèixer-me, simpàtica, formal, sense mal vicis, de 30 a 40 anys, indiferent si té fills. Tel. 710087.

Fadrina de 40 anys. Vull conèixer senyor de fins a 50 anys, fadrí, formal i sincer; per amistat i fins formals. Tel. 206979.

Fadrina de 29 anys, carinyosa, alegre, divertida, estudis superiors, sense problemes de cap casta. Voldria fer amistat amb jove fidel, educat i carinyós. Tel. 721494.

Propietària tenda de comestibles, elevats ingressos, pis, casa rústica. Estic tota sola, no veig l'alegria de la vida. Vull fer una llar amb un home de fins a 60 anys. Tel. 206979.

Senyor de 50 anys, visc de rendes, xalet, pis i cotxe, d'estatura normal. M'agradaria conèixer senyora que li agradi la llar, viuda o separada, amb fins formals. Tel. 710087.

Militar, alt càrrec, bona presència, 1'83 d'estatura, mallorquí, fadrí, 40 anys. Vull trobar parella per casar-me. Tel. 710087.

Llicenciat en Filosofia i Lletres, vidu, 50 anys, sense fills. Interessat a trobar dona educada, bona, físicament agradable. Tel. 722836.

Senyora, 68 anys, viuda, bona presència, prima. Tenc la vida bastant resolta, visc de rendes altes, però estic sola. Tel. 710087.

Rosa, 20 anys, fadrina, guapa, simpàtica, alegre; treball en comptabilitats. El meu interès en aquest anunci és conèixer jove, bo. Tel. 721494.

Empresària, 52 anys, divorciada, sense fills, vida resolta; m'agradaria conèixer cavaller amb formalitat, educació, de fins a 70 anys. Tel. 722836.

Comerciant, valencià, de 38 anys, fadrí, alt, sincer, de bon veure, comprensiu. Vull relacionar-me amb senyoreta de 27 a 30 anys de prop de Palma. Tel. 710087.

Viuda de 58 anys, activa, jovial, agradable; vull no estar tota sola. El senyor que estigui interessat en conèixer-me, que sigui alegre i dinàmic i que em cridi al 206979.

Auxiliar administrativa, de 30 anys, fadrina, pis, cotxe, feina fixa. Vull contactar amb home de fins a 37 anys, més o manco, feiner i sense mal vicis amb fins completament seriosos. Tel. 721494.

Mallorquina, 40 anys, atractiva, bona salut, pis propi, feina fixa. M'agradaria conèixer a un home feiner, culte i formal, amb fins seriosos. Tel. 206979.

Fadrina, 50 anys, formal, senzilla, molt agradable. Vull conèixer senyor de qualitats similars, comprensiu, que li agradi la llar. Tel. 721494.

Divorciada, 48 anys, la soletat és molt present en mi, i vull desfer-me'n, no tenc fills. Vull senyor amb bones qualitats, comprensiu, honest dialogant. Tel. 206879.

Administratiu, 28 anys, alt, bona presència. Vull conèixer al·lota senzilla. Tenc un treball segur, cridau-me al 710087.

Fadrineta de 20 anys, guapa, treball fix, alegre, cerc jove que li agradi sortir, divertir-se, que sigui alegre, honrat, treballador, molt sincer, ja que jo també ho som. Tel. 710087.

Tinc 28 anys i em sento bastant sol. M'agradaria trobar un amic amb qui anar al cinema, conversar i intercanviar idees. Sóc persona senzilla, només puc oferir una bona amistat. Apartat 892-07080 Ciutat.

DIVORCIADA, 36 anys, una filla independent, pis propi, cotxe, bons estalvis, visc sola. Cridau-me al 710087.

DIVORCIADA de 43 anys, bona feina, alta, bona presència. Desig conèixer senyor, no m'importa el seu estat civil. tel.277990.

Jove, 20 anys, fadrí, estudis, d'estatura alta, pis i cotxe. Voldria conèixer al·lota educada, sincera i carinyosa, amb fins matrimonials. Tel. 710087.

Fadrí. Càrrec important, 39 anys, 1'87 metres, cotxe, xalet, necessit companyia, fidel, atenta, sincera. Tel. 710087.

Separada, 37 anys, bon físic, agradable, educada. M'agradaria trobar senyor, amable i net. Don el que deman. Per relació de bona amistat. Tel. 277990.

Secretaria, 32 anys, necessit carinyo, cerc senyor bon al·lot de fins a 45 anys, la resta no importa, som dolça, afectuosa, senzilla, de moment amistat, després fins matrimonials. Tel. 710087.

GASTRONOMIA

Restaurant Amílcar. Carta ben assortida. Menús a 800 ptes. C/ Amílcar, 14. Tel. 49 27 64. S'Arenal de Mallorca.

RESTAURANT DELFIN DORADO. Paellas, graellades de carn i de peix. Mení a 700 ptes. Joan d'Àustria, 13. Tel. 741095. Badia.

BAR RESTAURANTE ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyia. Carrer de la Grua, 6 - Ca'n Pastilla.

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdaguer, 12. Tel. 266721, s'Arenal.

BAR BARA. Cuina casolana mallorquina. Carrer de Felanitx, cantonada Manacor. Tel.: 42 77 80. Son Ferriol.

McDONALD'S S'ARENAL. Celebra el teu aniversari amb nosaltres en un ambient familiar. Avinguda nacional, 34 (entre els balnearis 8 i 9). Tel. 491891. Sra. Susana.

Ca Na Puri. Pizzes des de 500 ptes. Menús a 625 ptes. C/ Faust Bonafé, 65. Tel. 429161. Son Ferriol.

SERVEIS PROFESSIONALS

GABINET DE PSICOLOGIA: Neurosis, trastorns de caràcter, psicoteràpia infantil, depressió. Tel. 427193

Reparacions de TV - Vídeos - Audio - Antenes TV. Tel. 753580

Gimnàstica mèdica, DO. IN. Cada dilluns i dijous a les 20'30. Organitza Grup de Dones de s'Arenal a l'Escola vella del carrer Diego Zafortesa. Tel. 260443 - 269147 - 264259. Pose't en forma!

TELEVISORS, vídeos, radio-cassettes, arreglam. ELECTRONICA J. GARCIES. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335. Coll d'En Rabassa.

BUGADERIA Super Clean, rentam en sec i amb iagua, mantes, cobertors i tota la resta. C/ de sant Antoni de la Platja, 8 - Can Pastilla. 260370.

TINTORERIA CALTOR. Netetja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

GRADUAT SOCIAL s'ofereix per treballar a assessoria laboral, empresa o similar. Estudis acabats setembre 1993. Cridau de 13 a 14 hores al 660668.

Jove que fa feina els matins, cerca feina pels horabaixes. Tel. 297067.

PNEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i pegats, alineació de direccions assistida per ordinador. Avinguda del Cid, 73. tel. 42 75 53 Son Ferriol.

BUGADERIA OLIMPIA. Servei a hotels i Restaurants. Rentat de roba a particulars. C/ Titus Livi, 10. Tel. 262960 Can Pastilla.

Botiga i pastisseria Ca'n Manresa. Carrer Fàbrica, 19. Palma. Tel. 731631. «La qualitat per damunt de tot».

BUGADERIA LLITERMA. Autòservei, rentat en sec i en banyat, neteja de catifes, servei ràpid. Carrer Virgili, 17. Tel. 26 63 31. Can Pastilla.

ZEN-SHIATSU, teràpia manual energètica basada en la medicina xinesa per mantenir la salut, augmentar el benestar i enfortir tots els sentits. Ideal per combatre l'estrès, les depressions i qualsevol desequilibri físic, emotiu, mental o espiritual. Tel. 264259.

FONTANERIA, gas, calefacció i electricitat. Instal·lacions CE. JU. Avinguda del Cid s/n. Tel. 427992 Son Ferriol.

Persona cerca feina per fer a casa; mecanografia, ceràmica, llistes de correus... Tel. 29 70 67.

Es confecciona o arregla qualsevol peça de vestir, cortines coixins etc... Tel. 771005.

Es passen treballs a màquina i per ordinador. Netejat i rapidesa. Tel. 771005.

BORSA DEL MOTOR

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlarem. AGENCIA OFICIAL RE-NAULT. Tel. 413867 - Son Ferriol.

ENSENYANCES

C. BALEARES, 25-2
El Arenal

* Informàtica
— Programació en:
**BASIC - CLIPPER
dBASE III PLUS**
— Formació d'usuaris en:
**QUATRO - LOTUS 1-2-3
WORDPERFECT - WORKS**
* A més d'un llarg etcètera pots aprendre:
**BANCA - REPAS
COMPTABILITAT
MECANOGRAFIA**

MESTRE, s'ofereix per fer classes particulars o feina similar. Tel. 467931.

Estudiant de Filologia catalana fa classes de repàs d'EGB i BUP, preferentment assignatures de lletres. Demanau per na Carolina al 299829.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: **Ajuda Evangèlica dels Països Catalans.** Ap. 1022 Castelló 12005. Tel. 964-207607 (secció d'ensenyament).

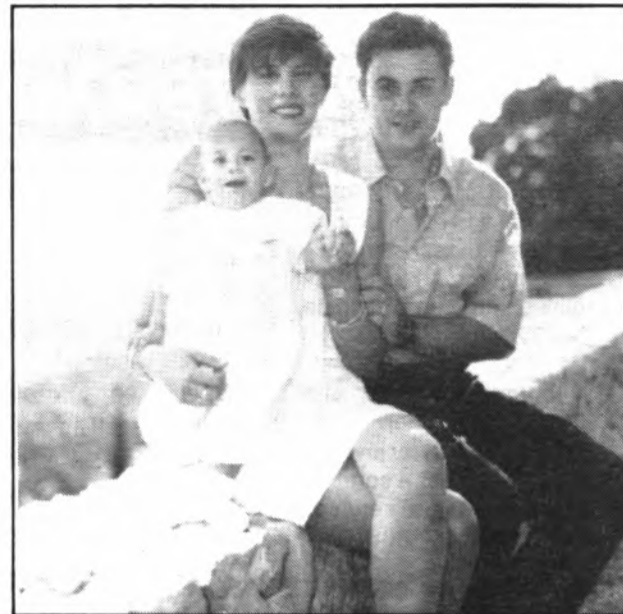

Na Margarida Salvà i n'Angel Borràs es casaren dia 13 de novembre a l'església de Sant Magí, de Santa Catalina. El dinar de noces fou a sa Portassa, d'Algaida. (Foto Ronak)

En Joan Bonet i n'Encarna Vara es casaren dia 18 de setembre a la Bonanova. Feren el sopar de noces al mesón Tio Pepe. (Foto Zarauz)

Jaume Porcel i Cifre fou batiat dia 26 de setembre al santuari de Gràcia. Feren un berenar per celebrar-ho a Galdent. (Foto Zarauz)

Na Remei Sedano i en Diego Rodríguez es casaren dia 11 d'agost a la parròquia de Can Pastilla. Feren el sopar de noces al Restaurant Brasília. (Foto Zarauz)

Na Neus i n'Albert es casaren davant el jutge de Valldemossa dia 11 de setembre passat. Feren el sopar de noces al restaurant Portitxol. (Foto Ronak)

Na Isabel i n'Antoni es casaren a la Seu de Mallorca el passat dia 7 d'agost. Feren el sopar de noces al Club de la Mar. (Foto Ronak)

Anabel Diez és la madona de l'Espiga d'Or, una butiga de dietètica i a on se practica l'isoterisme, just davant l'església de Sant Matgí a Santa Catalina.

En Rafel Bell-lloc i n'Aina Maria Paez es casaren dia 4 de setembre a la Seu de Mallorca. El sopar de noces fou a l'Hotel Palas Atenea. (Foto Ronak)

Na Maria Dolors i en Manuel es casaren dia 16 d'octubre a l'església de Sant Marçal. Feren el sopar de noces al restaurant Tai-Tai, de s'Arenal. (Foto Ronak)

Són els juvenils del Mallorca a la festa del vint-i-cinc aniversari de la Penya "El Graderio".

Alumnes d'escoleta Itaca de la barriada del Fortí. Són un centenar i aquests són els més grans. Tot ho fan en català i per això tenen ben ple. Els pares volen que els seus fills s'integrin a la llengua de Mallorca i que no sien forasters tota la vida.

Equip de competició BIMONT guanyadors dels Campionats de les Balears de ral·lis i descens. A la fotografia, en Chicho rep el trofeu de la cursa de Santa Maria del Camí.

Equip de tercera regional de l'associació de veinats de Son Cotoner.

Equip de bàsquet de la associació de veinats de Son Cotoner.

Alumnes i mestres de l'escola d'adults Blanquerna. Són una quinzena les alumnes que aprenen de perruquera.

Mestres i alumnes de l'escola d'adults Blanquerna.

El president de la Penya El Graderio, amb el president del Mallorca el dia de la festa del 25 aniversari de la Penya.

S'ESCARABAT, C. B.
 Papers, cintes, toner, reciclats
 Programes educatius Reciclatge d'ordinadors
 C/ Arxiduc L. Salvador, 47 - Tel. i Fax. 34 (971) 29 86 92
 Palma de Mallorca- Balears- Spain

L'ESTEL

de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom: .....

Carrer: .....

..... D.P. ....

Població: ..... Tel.: .....

M'interessa una subscripció:

SEMESTRAL 1.500 PTS

Rebut domiciliari a un banc

Banc: .....

Direcció: .....

N.º entitat: ..... N.º suc.: .....

Compte n.º: .....

Firma

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Camí de les Pedreres, 30 - S'Arenal

La Penya Barcelonista Miquel Angel Nadal de Porto Cristo té 1.000 socis

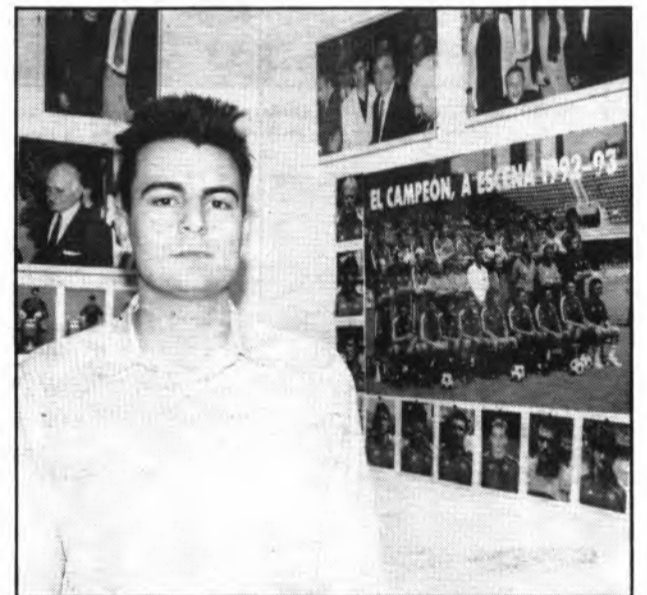
Revista Porto Cristo

Miquel Angel Nadal amb els seus seguidors de Porto Cristo

La Penya del Barça Miquel Angel Nadal del Port de Manacor té una gran activitat. Als tres anys de la seva fundació té un milenar de socis i espera que durant aquest anys que comença arribi als 1.500. El presupost anual d'aquesta penya és de 5 milions de pessetes que se recauden entre les cuotes dels socis a 3.000 ptes. anuals, el carnet juvenil, loteria de nadal

i altres recursos interns. Cal remarcar que ara per Nadal ha sortit el primer número de la revista d'aquesta penya per tenir informat al soci i qu eels socis hi puguin escriure. Aquesta revista servirà per a potenciar els recursos econòmics de la penya i sortirà cada tres mesos. El president Mateu Mas Massanet i el cap de premsa, Bernat Muntaner, ens han informat que hi ha 15 delegacions de la penya, una d'elles a Santa Catalina i que se pretén ampliar la oferta a tots els pobles i barriades de Mallorca. Actualment tenen comprat 10 seients de preferent, ben situats al Camp Nou, els quals serviran de reserva per els socis interessats en ocupar-los, i pels socis que guanyin les rifes que se fan cada 15 dies.

En Pep Vidal és l'amo de la sucursal de la Penya Barcelonista Miquel Angel Nadal de Santa Catalina.

 MATERIALS PEL LA CONSTRUCCIÓ
CAN MARÍ

Carretera de Manacor, 403 - Davant la gasolinera - Telf. 42 83 00 - SON FERRIOL. DISSABTES DEMATÍ OBERT.

Equip de futbol benjamí de l'associació de veinats de Son Cotoner.